

Odpowiedzialność karna za czyny popełnione za granicą

Dominik Zajęc

Kraków 2017

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Przedmowa	13
Wprowadzenie	15
Rozdział I Zakres obowiązywania norm w przestrzeni z perspektywy teorii prawa	23
1. Wprowadzenie	23
2. Intensja pojęcia obowiązywania prawa	26
3. Ekstensja pojęcia obowiązywania prawa	31
3.1. Zaprzeczenie przesłanki domniemania obowiązywania jako metoda jego obalenia	35
3.2. Argumentacja walidacyjna jako metoda obalenia domniemania obowiązywania normy	38
3.2.1. Wpływ zakresu uprawnienia do normowania na zakres obowiązywania normy N	39
3.2.2. Wpływ sposobu ogłoszenia normy N na zakres jej obowiązywania	41
3.2.3. Sprzeczność treści normy N' z systemem wartości prawa państwa <i>forum</i>	48
4. Podsumowanie	54
Rozdział II Zakres obowiązywania prawa krajowego w przestrzeni z perspektywy prawa międzynarodowego	55
1. Wprowadzenie	55
2. Suwerenność jako podstawa kompetencji państwa	57
3. Całowładność i samowładność jako konsekwencje suwerenności	66

3.1.	Całowładność a konstytutywne elementy państwa	70
4.	Przestrzenny zasięg jurysdykcji legislacyjnej	73
4.1.	Element łączący państwo z zachowaniem podlegającym normowaniu	75
4.1.1.	Terytorium	75
4.1.2.	Obywatelstwo (więź personalna)	80
4.1.3.	Dobra prawne pozostające pod ochroną państwa	84
5.	Granice jurysdykcji legislacyjnej	89
5.1.	Reguła rozsądku (<i>rule of reason</i>) jako teoretyczna podstawa rozstrzygnięcia sytuacji zbiegu kompetencji jurysdykcyjnych	93
5.1.1.	Zasada nieinterwencji w sferę uprawnień wyłącznych (<i>non-intervention rule</i>)	96
5.1.2.	Zasada słuszności (<i>equity</i>)	99
5.1.3.	Zasada proporcjonalności	102
5.1.4.	Zakaz nadużywania prawa	104
5.2.	Zastosowanie reguły rozsądku jako metody rozstrzygnięcia zbiegów kompetencji do normowania	105
6.	Podsumowanie	111
 Rozdział III Przestrzenny zakres obowiązywania norm prawa o charakterze niepenalnym		 113
1.	Wprowadzenie	113
2.	Przestrzenne granice obowiązywania norm określone w Konstytucji RP	114
3.	Przestrzenne granice obowiązywania innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych	129
3.1.	Ograniczenie przestrzennego zakresu obowiązywania aktu normatywnego w treści przepisu szczególnego	131
3.2.	Ograniczenie przestrzennego zakresu obowiązywania normy przez treść poszczególnych przepisów	132
3.3.	Ograniczenie przestrzennego zakresu obowiązywania normy poprzez odwołanie do kompetencji organu	136
3.4.	Ograniczenie przestrzennego zakresu obowiązywania normy z wykorzystaniem norm kolizyjnych	138
4.	Bezpośrednio obowiązujące normy prawa międzynarodowego	141
5.	Podsumowanie	149
 Rozdział IV Zasady jurysdykcji karnej jako reguły wyznaczające granice prawa karania		 151
1.	Wprowadzenie	151
2.	Rys historyczny	154
3.	Zasada terytorialności	179
4.	Zasada osobowości czynnej	184
5.	Zasada ochronna względna	187
6.	Zasada ochronna bezwzględna	190
7.	Zasada represji zastępczej	192

8.	Zasada represji uniwersalnej	196
9.	Wymóg podwójnej karalności	201
10.	Podsumowanie	208
 Rozdział V Granice <i>ius puniendi</i> a prawo karne materialne		211
1.	Wprowadzenie	211
2.	<i>ius puniendi</i> jako uprawnienie do realizacji funkcji prawa karnego	213
2.1.	Funkcja ochronna	215
2.2.	Funkcja sprawiedliwościowa	225
2.3.	Funkcja gwarancyjna	227
2.4.	Funkcja kompensacyjna (koncyliacyjna)	230
3.	Czynniki limitujące <i>ius puniendi</i>	231
3.1.	Suwerenność państwa obcego jako czynnik limitujący <i>ius puniendi</i>	231
3.2.	Standard ochrony praw człowieka jako czynnik wyznaczający granice <i>ius puniendi</i>	245
4.	Zasady jurysdykcji karnej jako kodyfikacja ograniczeń <i>ius puniendi</i>	271
5.	Podsumowanie	273
 Rozdział VI Okoliczności kształtujące jurysdykcję karną – analiza z perspektywy teorii norm sprzężonych oraz struktury przestępstwa		277
1.	Wprowadzenie	277
2.	Analiza normatywna jako metoda opisu przestanków odpowiedzialności karnej	278
3.	Norma sankcjonowana	281
3.1.	Norma sankcjonowana a przestanki odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą	296
3.1.1.	Reguła o charakterze prawnym jako dyrektywa uadekwatniająca treść zakazu	302
3.1.2.	Reguła o charakterze pozaprawnym jako dyrektywa uadekwatniająca treść normy polskiej sankcjonowanej	307
4.	Norma sankcjonująca	310
5.	Norma kompetencyjna	314
6.	Regulacje polskiego kodeksu karnego kształtujące jurysdykcję karną a struktura przestępstwa	317
7.	Podsumowanie	328
 Rozdział VII Odpowiedzialność karna na podstawie zasady terytorialności		331
1.	Wprowadzenie	331
2.	Miejsce popełnienia czynu zabronionego	332
3.	Zasada terytorialności	345
4.	Zasady jurysdykcji karnej w przypadku przestępstw o charakterze transgranicznym	360

4.1.	Przesłanki odpowiedzialności karnej w przypadku transgranicznych przestępstw cechujących się ciągłością	361
4.2.	Przesłanki odpowiedzialności karnej w przypadku przestępnego współdziałania o charakterze transgranicznym	369
4.2.1.	Transgraniczne przypadki sprawczego współdziałania	370
4.2.2.	Transgraniczne przypadki niesprawczego współdziałania (podżeganie i pomocnictwo)	384
4.3.	Stadialne formy popełnienia przestępstwa w przypadku przestępstw transgranicznych	392
4.4.	Przesłanki odpowiedzialności karnej w przypadku wystąpienia skutku o charakterze transgranicznym	397
4.5.	Transgraniczne przestępstwa popełniane na odległość	401
5.	Podsumowanie	406
Rozdział VIII Względne zasady jurysdykcji eksterytorialnej		409
1.	Wprowadzenie	409
2.	Zasada personalna	410
3.	Zasada ochronna względna	416
4.	Zasada represji zastępczej	438
5.	Wymóg podwójnej karalności	443
5.1.	Wymóg podwójnej karalności jako przesłanka przestępności zachowania	446
5.2.	Warunek podwójnej karalności jako okoliczność wpływająca na wymiar kary	455
5.3.	Okoliczności wyłączone obowiązywanie warunku podwójnej karalności	459
6.	Podsumowanie	469
Rozdział IX Bezwzględne podstawy jurysdykcji eksterytorialnej		471
1.	Wprowadzenie	471
	Zasada ochronna bezwzględna	472
3.	Zasada represji wszechświatowej	491
4.	Zbieg podstaw jurysdykcji eksterytorialnej	514
5.	Błąd jako okoliczność wyłączająca odpowiedzialność karną	516
6.	Podsumowanie	519
Rozdział X Podstawy jurysdykcji karnej – analiza prawnoporównawcza		521
1.	Wprowadzenie	521
2.	Prawo karne Anglii i Walii	522
2.1.	Zasada terytorialności	522
2.2.	Podstawy jurysdykcji eksterytorialnej	537
2.3.	Ocena rozwiązań prawa angielskiego	543

Spis treści

3.	Prawo karne Republiki Federalnej Niemiec	546
4.	Prawo karne Republiki Francuskiej	553
5.	Prawo karne Federacji Rosyjskiej	559
6.	Podsumowanie	562
	 Rozdział XI Postulaty <i>de lege ferenda</i> . Wnioski końcowe	 563
1.	Wprowadzenie	563
2.	Postulaty <i>de lege ferenda</i>	563
3.	Wnioski końcowe	573
	 Wykaz źródeł	 577

Wykaz źródeł

Literatura przedmiotu

- Abass A., *The International Criminal Court and Universal Jurisdiction*, „International Criminal Law Review” 2006, Vol. 6.
- Acquaviva G., *Revisiting Classics. At the Origins of Crimes Against Humanity: Clues to a Proper Understanding of the Nullum Crimen Principle in the Nuremberg Judgment*, „Journal of International Criminal Justice” 2011, Vol. 9.
- Adamski A., *Podstawy jurysdykcji cyberprzestępstw na tle porównawczym*, w: *Księga pamiątkowa ku czci Profesora Jana Białocerkiewicza*, t. 2, Toruń 2009.
- Adamski A., *Przestępczość w cyberprzestrzeni. Prawne środki przeciwdziałania zjawisku w Polsce na tle projektu konwencji Rady Europy*, Toruń 2001.
- Akande D., *The Jurisdiction of the International Criminal Court over Nationals of Non-Parties: Legal Basis and Limits*, „Journal of International Criminal Justice” 2003, Vol. 1.
- Alchourron C., Bulygin E., *Normative Systems*, Wien–New York, 1971.
- Allen C.K., *The Queen’s Peace*, Aberystwyth, 1953.
- Ambos K., *Establishing an International Criminal Court and an International Criminal Code: Observations from an International Criminal Law Viewpoint*, „European Journal of International Law” 1996, Vol. 7.
- Ambos K., *Punishment without a Sovereign? The Ius Puniendi Issue of International Criminal Law: A First Contribution towards a Consistent Theory of International Criminal Law*, „Oxford Journal of Legal Studies” 2013, Vol. 33, No. 2.
- Ambos K., *Treatise on International Criminal Law. Volume II: The Crimes and Sentencing*, Oxford 2014.
- Andrejew I., Świda W., Wolter W., *Kodeks karny z komentarzem*, Warszawa 1973.
- Andrzejczuk R., *Prawa człowieka w świetle uwarunkowań kulturowych i prawnych*, Lublin 2011.

- Anghie A., *Imperialism, Sovereignty and the Making of International Law*, Cambridge 2007.
- Antonowicz L., *Państwa i terytoria. Studium prawnomiędzynarodowe*, Warszawa 1988.
- Antonowicz L., *Pojęcie suwerenności w prawie międzynarodowym*, w: *Problemy teorii i filozofii prawa*, Lublin 1985.
- Archbold J.F., *Criminal Pleading, Evidence and Practice*, 2013.
- Atienza M., Manero J., *A Theory of Legal Sentences*, Barcelona 1996.
- Badescu C., *The Responsibility to Protect: Embracing Sovereignty and Human Rights Institutions*, w: *Negotiating Sovereignty and Human Rights. Actors and Issues in Contemporary Human Rights Politics*, red. N. Shawki, M. Cox, Padstow 2009.
- Bafia J., Mioduski K., Siewierski M., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1987.
- Baghi V.G., Maruthi T.R., *The Principle of proportionality in International Criminal Law*, „Acta Universitatis Danubius. Juridica”, Vol. III, No. 3.
- Baker D., *Textbook of criminal law*, Londyn 2012.
- Bałaban A., *Źródła prawa w polskiej Konstytucji z 2 kwietnia 1997 r.*, „Przegląd Sejmowy” 1997, nr 5.
- Banach-Gutierrez J., *Europejski wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych. W kierunku ponadnarodowego systemu sui generis?*, Warszawa 2011.
- Banach-Gutierrez J., *Prawo Karne Międzynarodowe – pojęcie i przedmiot regulacji* [w]: *Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego*, Tom 16, AUW No 2654, red. L. Bogunia, Wrocław 2004.
- Banaszak B., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2012.
- Banaszak B., *Porównawcze prawo konstytucyjne współczesnych państw demokratycznych*, Kraków 2004.
- Banaszak B., *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2012.
- Bantekas I., *Reflections on Some Sources and Methods of International Criminal and Humanitarian Law*, „International Criminal Law Review” 2006, Vol. 6.
- Bar L., *Prawo międzynarodowe prywatne i karne*, Warszawa 1876.
- Barcik J., *Akt terrorystyczny i jego sprawca w świetle prawa międzynarodowego i wewnętrznego*, Warszawa 2004.
- Barcz J., *Zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego w świetle postanowień Konstytucji RP z 1997 r.*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 2.
- Barczak-Oplustil A., *Glosa do postanowienia SN – Izba Karne z 15 lutego 2012 r.*, II KK 193/2011, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2012, z. 4.
- Barczak-Oplustil A., *Przegląd orzecznictwa SN i Sądów Apelacyjnych*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2004, z. 2.
- Barczak-Oplustil A., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz. Tom 2: art. 117–277*, red. A. Zoll, Warszawa 2008.
- Barczak-Oplustil A., *Wykroczenie jako składnik przestępstwa (przestępstwa ciągłego)*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 1999, nr 1.
- Barwina Z., *Zasada wzajemnego uznawania w sprawach karnych*, Warszawa 2012.
- Bassiouni M.C., *Crimes Against Humanity. Historical evolution and contemporary application*, Cambridge 2011.

- Bassiouni M.C., *Extraterritorial Jurisdiction: Applications to 'Terrorism'*, w: *Procedure and Evidence in a Comparative and International Context: Essays in Honour of Professor Mirjan Damaska (Studies in International & Comparative Criminal Law)*, red. J. Jackson, M. Langer, P. Tillers, Crime, Oxford 2008.
- Bayles M., *Principles of Law. A Normative Analysis*, Boston 1987.
- Benneh E.Y., *Review of the law of non-intervention*, „African Journal of International and Comparative Law”, Vol. 7, 1995.
- Berezowski C., *O polskim projekcie międzynarodowego prawa karnego*, Warszawa 1927.
- Berg T., *State Criminal Jurisdiction in Cyberspace: Is There a Sheriff on the Electronic Frontier?*, „Michigan Bar Journal”, June 2000.
- Berman F., *Jurisdiction: The State*, w: *Asserting Jurisdiction: International and European Legal Approaches*, red. P. Capps, M. Evans, S. Konstadinidis, Oxford 2003.
- Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego RP, <https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/01/Biala_Ksiega_inter_mm.pdf>, dostęp: 4 grudnia 2014 r.
- Białocerkiewicz J., *Prawo międzynarodowe publiczne. Zarys wykładu*, Olsztyn 2005.
- Bianchi A., *Enforcing International Law Norms Against Terrorism*, Oxford 2004.
- Bielski M., *Koncepcja kontratypów jako okoliczności wyłączających karalność*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2010, z. 2.
- Bielski M., *Kryteria obiektywnego przypisania skutku na tle współczesnej polskiej dogmatyki prawa karnego*, w: *Państwo prawa i prawo karne. Księga Jubileuszowa Profesora Andrzeja Zolla*, Tom 2, red. P. Kardas, T. Sroka, W. Wróbel, Warszawa 2012.
- Bielski M., *Obiektywna przypisywalność skutku w prawie karnym*, niepublikowana praca doktorska.
- Biernat S., *Prawo Unii Europejskiej a Konstytucja RP i prawo polskie – kilka refleksji*, „Państwo i Prawo” 2004, z. 11.
- Błachnio A., *Miejsce popełnienia czynu zabronionego przez podżegacza i pomocnika – zarys problematyki*, „Palestra” 2006, nr 7–8.
- Blackmore J., *The jurisdictional problem of the extraterritorial conspiracy*, „Criminal Law Forum”, March 2006, Vol. 17(1).
- Blackstone's criminal practice 2012*, red. A. Hooper, D.C. Ormerod, P. Murphy, Oxford 2011.
- Błaszczuk Ł., *Pojęcie siedziby osoby prawnej w nowej ustawie o prawie prywatnym międzynarodowym*, „Państwo i Prawo” 2011, z. 11.
- Boas G., Bischoff J.L., Reid N.L., *International Criminal Law Practitioner Library: Volume 2, Elements of Crimes under International Law. The International Criminal Law Practitioner*, Cambridge 2011.
- Bojarski J., M. Leciak, *Polskie interkulturowe prawo karne (?) niektóre aspekty tzw obrony przez kulturę*, w: *Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Księga jubileuszowa Profesora Mariana Filara*, Tom 1, Toruń 2012.
- Bojarski M., *Glosa do uchwały SN z dnia 21 maja 2004 r., I KZP 42/03*, OSP 2005, nr 1.
- Bojarski T., *Terytorialny zakres działania ustawy karnej*, w: *System Prawa Karnego. Tom 2. Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011.
- Bojarski T., *Typizacja przestępstw i zasada nullum crimen sine lege (wybrane zagadnienia)*, „Annales UMCS” 1977, Tom 24.

- Bojarski T., *Znaczenie zasady legalizmu dla zasady równości wobec prawa oraz w świetle ogólnych dyrektyw wymiaru kary*, w: *Zasada legalizmu w procesie karnym*. Tom 1, red. B. Dudzik, J. Kosowski, I. Nowikowski, Lublin 2015.
- Bonafé B.I., *The Relationship Between State and Individual Responsibility for International Crimes*, Leiden 2009.
- Boratyński Ł., *Ochrona środowiska jako element międzynarodowej ochrony praw człowieka w systemie Narodów Zjednoczonych*, w: *Wpływ standardów międzynarodowych na rozwój demokracji i praw człowieka*. Tom 3, red. J. Jaskiernia, Warszawa 2013.
- Bossowski J.J., *Unarodowienie czy unifikacja prawa karnego jako problemy przyszłości*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1925.
- Brzeziński P., *Unijny obowiązek odmowy zastosowania przez sąd krajowy ustawy niezgodnej z dyrektywą Unii Europejskiej*, Warszawa 2010.
- Buchała K., *Bezprawność przestępstw nieumyślnych oraz wyłączające je dozwolone ryzyko*, Warszawa 1971.
- Buchała K., *Przestrzeganie zasad ostrożności – problem bezprawności czy winy*, „Państwo i Prawo” 1963, z. 7.
- Buchała K., Zoll A., *Polskie prawo karne*, Warszawa 1995.
- Burek W., *Zastrzeżenia do traktatów z dziedziny praw człowieka*, Warszawa 2012.
- Buxbaum H., *Territory, Territoriality, and the Resolution of Jurisdictional Conflict*, „American Journal of Comparative Law” 2009, Vol. 57, No. 2.,
- Byers M., *Abuse of Rights: An Old Principle, A New Age*, 47 „McGill Law Journal” 2002, vol. 47.
- Cafritz E., Tene O., *Article 113-7 of the French Penal Code: The Passive Personality Principle*, „Columbia Journal of Transnational Law” 2003, no 3.
- Card R., Cross R., Jones P.A., *Criminal law*, Oxford 2012.
- Cardenas S., *Sovereignty Transformed? The Role of National Human Rights Institutions*, w: *Negotiating Sovereignty and Human Rights. Actors and Issues in Contemporary Human Rights Politics*, red. N. Shawki, M. Cox, Padstow 2009.
- Chattopadhyay S.K., *Equity in International Law: Its Growth and Development*, „Georgia Journal of International and Comparative Law” 1975, Vol. 381.,
- Chrysochoou D.N., *The European Synarchy: New Discourses on Sovereignty*, „Goettingen Journal of International Law” 2009, Vol. 1.
- Cieślak M., *Polskie prawo karne. Zarys systemowego ujęcia*, Kraków 2011.
- Clunan A., *Redefining Sovereignty: Humanitarianism's Challenge to Sovereign Immunity*, w: *Negotiating Sovereignty and Human Rights. Actors and Issues in Contemporary Human Rights Politics*, red. N. Shawki, M. Cox, Padstow 2009.
- Cohan J.A., *Sovereignty in a Postsovereign World*, „Florida Journal of International Law” 2006, Vol. 18.
- Cohen J.L., *Globalization and Sovereignty. Rethinking Legality, Legitimacy, and Constitutionalism*, Cambridge 2012.
- Colangelo A.J., *Constitutional Limits on Extraterritorial Jurisdiction: Terrorism and the Intersection of National and International Law*, „Harvard International Law Journal” 2007, Vol. 48.
- Coppel J., *A Hard Look at the Effects Doctrine of Jurisdiction in Public International Law*, „Leiden Journal of International Law” April 1993, Vol. 6.

- Cranston A., *The Sovereignty Revolution*, Stanford 2004.
- Crawford J.R., *The Creation of States in International Law*, Oxford 2007.
- Cross-border crime inroads on integrity in Europe*, red. Duynes, Nijmegen 2010.
- Croxton D., *The Peace of Westphalia of 1648 and the Origins of Sovereignty*, „The International History Review 1999”, Vol. 21.
- Csabafi I.A., *The Concept of State Jurisdiction in International Space Law*, Haga 1971.
- Ćwiąkalski Z., *Ujawnienie przestępstwa na podstawie art. 229 § 6 k.k. a przyjęcie konstrukcji tzw. czynu ciągłego*, w: *Nauki penalne wobec problemów współczesnej przestępczości. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Andrzeja Gaberle*, Kraków 2007.
- Ćwiąkalski Z., *Znamiona normatywne w kodeksie karnym*, w: *Problemy odpowiedzialności karnej. Księga ku czci profesora Kazimierza Buchały*, red. Z. Ćwiąkalski, M. Szewczyk, S. Waltoś, A. Zoll, Kraków 1994.
- Cybichowski Z., *Kompetencja sądów do ścigania przestępstw zagranicznych. Zasady ogólne*, „Gazeta Administracji i Policji Państwowej” 1927.
- Cybichowski Z., *Międzynarodowe prawo karne*, Warszawa 1927.
- Cybichowski Z., *System prawa międzynarodowego*, Warszawa 1923.
- Cyruł W., Brożek B., *Globalny system prawa*, w: *Studia z filozofii prawa 2*, red. J. Stelmach, Kraków 2003.
- Czapliński W., Wyrozumska A., *Prawo międzynarodowe publiczne. Zagadnienia systemowe*, Warszawa 2014.
- Czapliński W., Wyrozumska A., *Sędzia krajowy wobec prawa międzynarodowego*, Warszawa 2003.
- Czarnecki P., Matukin A., *Terytorialny aspekt obowiązywania ustawy karnej procesowej*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2009, z. 1.
- Czekalska J., *Jurysdykcja w przestrzeni a teoria przestrzeni międzynarodowych*, „Państwo i Prawo” 2004, nr 11.
- Czepak J., *Zobowiązania pozytywne państwa w sferze praw człowieka pierwszej generacji na tle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*, Olsztyn 2014.
- Czyżak M., *Sprawstwo polecające w zorganizowanej strukturze przestępczej*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 6.
- Dąbrowska-Kardas M., *Analiza dyrektywalna przepisów części ogólnej kodeksu karnego*, Warszawa 2012.
- Dąbrowska-Kardas M., *O dwóch znaczeniach pojęcia społecznego niebezpieczeństwa czynu*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 1997, z. 1.
- Dana S., *Beyond Retroactivity to Realizing Justice: A Theory on the Principle of Legality in International Criminal Law Sentencing*, „Journal of Criminal Law & Criminology” 2009, Vol. 99, No. 4.
- Dancig-Rosenberg H., Galt T., *Restorative Criminal Justice*, „Cardozo Law Review” 2012–2013, Vol. 33.
- Darley J.M., Carlsmith K.M., Robinson P.H., *The Ex Ante Function of the Criminal Law*, „Law & Society Review” 2001, Vol. 35, No 1.
- De Schutter O., *Extraterritorial Jurisdiction as a Tool for Improving the Human Rights Accountability of Transnational Corporations*, Business & Human Rights Re-

- source Centre 2006, <<http://www.reports-and-materials.org/sites/default/files/reports-and-materials/Olivier-de-Schutter-report-for-SRSG-re-extraterritorial-jurisdiction-Dec-2006.pdf>>, dostęp: 15 kwietnia 2016 r.
- Dębski R., *Typ czynu zabronionego (typizacja)*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Dębski R., *Jeszcze o normie prawnokarnej*, w: *Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Księga jubileuszowa Profesora Mariana Filara, Tom 1*, Toruń 2012.
- Dębski R., *Pozaustawowe znamiona przestępstwa. O ustawowym charakterze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nie określonych w ustawie*, Łódź 1995.
- Dennis I., *Tackling inchoate and secondary liability for assisting and encouraging crime*, „Criminal Law Review” 2006, vol. Sept.
- Derlatka M., *Społeczna szkodliwość czynu a definicja przestępstwa*, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 6.
- Długosz J., *Harmonizacja regulacji prawnokarnych w zakresie zwalczania tzw. prania pieniędzy w Unii Europejskiej*, w: *Unijna polityka karna*, red. A. Szwarc, Poznań 2009.
- Dodge W.S., *Understanding the Presumption Against Extraterritoriality*, „Berkeley Journal of International Law” 1998, Vol. 16.
- Donnelly J., *Universal Human Rights in Theory and Practice*, Cornell University Press 2003.
- Dróżdż D., *Zbrodnia ludobójstwa w międzynarodowym prawie karnym*, Warszawa 2010.
- Druk Sejmowy Sejmu III Kadencji nr 1718, uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy – Prawo bankowe, <[http://orka.sejm.gov.pl/RejestrD.nsf/wgdruku/1718/\\$file/1718.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/RejestrD.nsf/wgdruku/1718/$file/1718.pdf)>, dostęp: 8 maja 2016 r.
- Druk Sejmowy Sejmu IV Kadencji nr 2027, uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, <<http://ww2.senat.pl/K5/dok/sejm/059/2407.pdf>>, dostęp: 8 maja 2016 r.
- Druk Sejmowy Sejmu VI Kadencji nr 2387, uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o Policji, <[http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/94CAE24A920218A6C12576480039A49F/\\$file/2387.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki6ka.nsf/0/94CAE24A920218A6C12576480039A49F/$file/2387.pdf)>, dostęp: 9 grudnia 2015 r.
- Druk Sejmu IV Kadencji nr 2031, uzasadnienie do projektu ustawy – o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego oraz ustawy Kodeks wykroczeń, <<http://ww2.senat.pl/k5/dok/sejm/057/2031.pdf>>, dostęp: 14 maja 2016 r.
- Dubisz S., *Uniwersalny słownik języka polskiego*. Tom 1. A–J, Warszawa 2003.
- Dubisz S., *Uniwersalny słownik języka polskiego*. Tom 2. K–O, Warszawa 2003.
- Dubisz S., *Uniwersalny słownik języka polskiego*. Tom 3. P–Ś, Warszawa 2003.
- Dubisz S., *Uniwersalny słownik języka polskiego*. Tom 4. T–Ż, Warszawa 2003.
- Dudek M., *Komunikowanie prawa w dobie pluralizmu kulturowego*, Kraków 2014.
- Duff R.A., *Responsibility, Citizenship and Criminal Law*, w: *Philosophical Foundations of Criminal Law*, red. R.A Duff, S. Green, Oxford 2011.

- Duniewska Z., *Zakres regulacji prawa administracyjnego materialnego – wyznaczenie pojęcia instytucja tego prawa*, w: *System Prawa Administracyjnego*. Tom 7, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2012.
- Dworzak L., *Kongres prawa karnego w Brukseli*, „Przegląd Prawa i Administracji imienia Ernesta Tilla” 1927.
- Dylus A., *Suwerenność państwa narodowego na tle współczesnych procesów gospodarczych*, w: *Suwerenność państwa i jej granice*, red. S. Sowiński, J. Węgrzecki, Warszawa 2010.
- Dziedzic A., *Ucieczka z miejsca wypadku drogowego*, „Prokuratura i Prawo” 2008, nr 10.
- Echle R., *The Passive Personality Principle and the General Principle of Ne Bis In Idem*, „Utrecht Law Review” 2013, Vol. 9, Issue 4.
- Ehrlich L., *Prawo narodów*, Kraków 1947.
- Ehrlich L., *Suwerenność a morze w prawie międzynarodowym*, Warszawa 1961.
- Elliott C., *French Criminal Law*, Routledge 2011.
- Enache-Brown C., A. Fried, *Universal Crime, Jurisdiction and Duty: The Obligation of Aut Dedere Aut Judicare in International Law*, „McGill Law Journal” 1998, Vol. 43.
- Encyklopedia prawa*, red. U. Kalina-Prasznica, Warszawa 2007.
- Endo G., *Nullum crimen nulla poena sine lege principle and the ICTY and ICTR*, „Revue québécoise de droit international” 2002, Vol. 15.
- Extraterritorial criminal jurisdiction. Council of Europe, European Committee on Crime Problems, Criminal Law Forum March 1992*, Vol. 3, Issue 3.
- Farbey J., Sharpe R., S. Atrill, *The Law of Habeas Corpus*, Oxford 2011.
- Feldman D., *Sovereignties in Strasbourg*, w: *Sovereignty and the Law: Domestic, European and International Perspectives*, red. R. Rawlings, P. Leyland, A. Young, Oxford 2013.
- Fight Against EU Fraud. Administrative and Criminal Issues*, red. C. Nowak, Warszawa 2011.
- Figura-Góralczyk E., *Wybór prawa dla czynów nieuczciwej konkurencji na tle rozporządzenia rzymskiego II*, w: *Współczesne wyzwania prawa prywatnego międzynarodowego*, red. J. Poczobut, Warszawa 2013.
- Filar M., *Pozycja prawna cudzoziemca w polskim prawie karnym*, „Palestra” 1977, nr 12.
- Fitzpatrick P.G., *The Location of a Crime*, „International and Comparative Law Quarterly” 1972, Vol. 21(1).
- Flemming M., *Status sprawcy żołnierza na obcym terytorium*, „Wojskowy przegląd prawniczy” 1997, Nr 1.
- Fletcher G., *Rethinking Criminal Law*, Boston 1978.
- Fletcher G.P., *Against Universal Jurisdiction*, „Journal of International Criminal Justice” 2003, Vol. 1 (3).
- Fletcher G.P., *Basic Concepts of Criminal Law*, Oxford 1998.
- Fletcher G.P., Ohlin J.D., *Reclaiming Fundamental Principles of Criminal Law in the Darfur Case*, „Journal of International Criminal Justice” 2005, Vol. 3.
- Florek T., *Typizacja czynu – pojęcie, zakres, funkcja*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego” 1977, z. 74.
- Ford R.T., *Law's Territory (A History of Jurisdiction)*, „Michigan Law Review” 1999, Vol. 97, No. 4.

- Formusiewicz R., *Harmonizacja regulacji prawnokarnych w zakresie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich*, w: *Unijna polityka karna*, red. A. Szwarc, Poznań 2009.
- Frąckowiak J., *Osoba prawna jako jednostka organizacyjna*, w: *System Prawa Prywatnego. Tom 1. Prawo cywilne – część ogólna*, red. M. Safian, Warszawa 2012.
- Francioni F., *Equity in International Law*, Max Planck Encyclopedia of Public International Law [MPEPIL], Oxford 2013.
- Franck T. M., *On Proportionality of Countermeasures in International Law*, „The American Journal of International Law”, Vol. 102, 2008.
- Gallagher K., *Universal Jurisdiction in Practice. Efforts to Hold Donald Rumsfeld and Other High-level United States Officials Accountable for Torture*, „Journal of International Criminal Justice” 2009, Vol. 7.
- Gardocka T., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. R. Stefański, Warszawa 2015.
- Gardocki L., *Podwójna przestępność czynu w prawie ekstradycyjnym*, w: *Problemy nauk penalnych. Prace ofiarowane Pani Profesor Oktawii Górniok*, Katowice 1996.
- Gardocki L., *Pojęcie przestępstwa i podziały przestępstw w polskim prawie karnym*, „Annales UMCS Sectio Ius” 2013, Tom 60, nr 2.
- Gardocki L., *Typizacja uproszczona*, „Studia Iuridica” 1982, Tom 10.
- Gardocki L., *Zagadnienia internacjonalizacji odpowiedzialności karnej za przestępstwa popełnione za granicą*, Warszawa 1979.
- Gardocki L., *Zarys prawa karnego międzynarodowego*, Warszawa 1985.
- Gardocki L., *Zasady obowiązywania ustawy*, „Palestra” 1996, z. 3–4.
- Garlicki L., *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2014.
- Garrod M., *The Protective Principle of Jurisdiction over War Crimes and the Hollow Concept of Universality*, „International Criminal Law Review” 2012, Vol. 12.
- Geiss R., Petrig A., *Piracy and Armed Robbery at Sea: The Legal Framework for Counter-Piracy Operations in Somalia and the Gulf of Aden*, Oxford 2011.
- General principles of international criminal law. ICRC Advisory Service on International Humanitarian Law*, <<https://www.icrc.org/eng/assets/files/2014/general-principles-of-criminal-icrc-eng.pdf>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Giezek J., *Teorie związku przyczynowego oraz koncepcje obiektywnego przypisania skutku*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Giezek J., *Narażenie na niebezpieczeństwo oraz jego znaczenie w konstrukcji czynu zabronionego*, „Przegląd Prawa i Administracji”, Tom 50, red. Z. Kegel, Wrocław 2002.
- Giezek J., *O tendencjach do subiektywizowania bezprawności oraz obiektywizowania winy we współczesnym prawie karnym*, w: *Wybrane zagadnienia reformy prawa karnego*, red. Z. Sienkiewicz, Wrocław 1997.
- Giezek J., *Przewidywanie czynu zabronionego oraz zamiar jego uniknięcia jako podmiotowe elementy świadomej nieumyślności*, w: *Nauki penalne wobec szybkich przemian socjokulturowych. Księga jubileuszowa Profesora Mariana Filara*, Tom 1, Toruń 2012.
- Giezek J., *Przyczynowość oraz przypisanie skutku w prawie karnym*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, seria „Prawo”, nr CCXXIX, Wrocław 1994.

- Giezek J., *Świadomość sprawcy czynu zabronionego*, Warszawa 2013.
- Giezek J., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2007.
- Giezek J., *Wyjaśnianie przyczynowe w prawie karnym*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, Przegląd Prawa i Administracji XXXI, Wrocław 1995.
- Giezek J., *Zbieg przepisów a konstrukcja przestępstwa ciągłego*, w: *Zbieg przepisów oraz zbieg przestępstw w polskim prawie karnym*, red. J. Majewski, Toruń 2006.
- Gillespie A.A., *Jurisdictional issues concerning online child pornography*, „International Journal of Law and IT” 2012, Vol. 20, Issue 3.
- Glaser S., Mogilnicki A., *Kodeks karny. Komentarz*, Kraków 1934.
- Glaser S., *Prawo karne na kongresach międzynarodowych (Paryż i Haga)*, „Palestra” 1937.
- Góralski P., *Związek przyczynowy w prawie karnym na tle orzecznictwa sądowego*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 6.
- Górbiel A., *Międzynarodowe prawo kosmiczne*, Warszawa 1985.
- Górniok O., Pytania o prawo karne w tzw. erze globalizacji, w: *Prawo w XXI wieku. Księga pamiątkowa 50-lecia Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk*, red. W. Czapliński, Warszawa 2006.
- Górski A., *Europejskie ściganie karne. Zagadnienia ustrojowe*, Warszawa 2010.
- Grabowski A., *Prawnicze pojęcie obowiązywania prawa stanowionego. Krytyka niepozytywistycznej koncepcji prawa*, Kraków 2009.
- Greenwood C., *Sovereignty: A View from the International Bench*, w: *Sovereignty and the Law: Domestic, European and International Perspectives*, red. R. Rawlings, P. Leyland, A. Young, Oxford 2013.
- Grimmelmann J., *Sealand, Havenco, and the Rule of Law*, „University Of Illinois Law Review” 2012, Issue 2.
- Gronkowska B., *Obowiązki jednostki*, w: *Prawo konstytucyjne*, red. Z. Witkowski, Toruń 2011.
- Grover S.C., *The European Court of Human Rights as a Pathway to Impunity for International Crimes*, Berlin – Heidelberg, 2010.
- Gruszecka D., *Ochrona dobra prawnego na przedpolu jego narażenia*, Warszawa 2012.
- Grzebyk P., *Odpowiedzialność karna za zbrodnię agresji*, Warszawa 2010.
- Grzegorzczak T., *Współpraca Polski z Międzynarodowym Trybunałem Karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2005, nr 3.
- Grzelak A., *Charakterystyka instrumentów prawnych współpracy w sprawach karnych w Radzie Europy i Unii Europejskiej*, w: *Europejskie Prawo Karne*, red. A. Grzelak, M. Królikowski, A. Sakowicz, Warszawa 2012.
- Grzelak A., *Kompetencje WE do określenia sankcji karnych w przepisach prawa wspólnotowego*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2006, nr 6.
- Grzelak A., *Trzeci filar Unii Europejskiej. Instrumenty prawne*, Warszawa 2008.
- Grzelak A., *Unia Europejska a prawo karne*, Warszawa 2002.
- Grzeškowiak A., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grzeškowiak, K. Wiak, Warszawa 2015.
- Grzyb M., *Kulturowo uwarunkowany błąd co do oceny prawnej czynu*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2010, z. 3.

- Grzybowski M., *Prawo międzynarodowe i wspólnotowe jako wzorzec i przedmiot kontroli norm*, w: *Księga XX-lecia orzecznictwa TK*, red. M. Zubik, Warszawa 2006.
- Gutkowska A., *Prawo karne wobec wyzwań wielokulturowości. Przestępstwa kulturowe na przykładzie wymuszonego małżeństwa*, w: *Idee nowelizacji kodeksu karnego*, red. M. Lubelski, R. Pawlik, A. Strzelec, Kraków 2014.
- Hafen J.O., *International Extradition: Issues Arising Under the Dual Criminality Requirement*, „*Birgham Young University Law Review*” 1992.
- Haque, A.A., *International Crime: In Context and in Contrast*, w: *Structures of Criminal Law*, red. R.A. Duff, L. Farmer, S. Marshal, Oxford 2012.
- Hara M., *Statut MTK a polskie prawo karne*, „*Państwo i Prawo*” 2011, z. 9.
- Hathaway O. A., *International Delegation and State Sovereignty*, „*Law and Contemporary Problems*” 2008, Vol. 71.
- Helios J., Jedlecka W., *Suwerenność w dobie procesów integracyjnych*, Wrocław 2004.
- Henhan R., Behrens P., *The Criminal Law od Genocide. International, Comparative and Contextual Aspects*, Routledge 2007.
- Hinton S., *Somali Piracy: Applying Universal Jurisdiction*, „*Malabu Maritime Law Bulletin*” 2012, Vol. 3.
- Hirst M., *Jurisdiction and the Ambit of the Criminal Law*, Oxford 2003.
- Hirst M., *Murder as an offence under English law*, „*Journal of Criminal Law*” August 2004, Vol. 68(4).
- Hirst M., *Suicide in Switzerland: complicity in England?*, „*Criminal Law Review*” May 2009, Issue 5.
- Hixson K., *Extraterritorial Jurisdiction Under the Third Restatement of Foreign Relation Law of the United States*, „*Fordham International Law Journal*” 1988, Vol. 12, Issue 1.
- Hofmański P., Górski A., Sakowicz A., Szumiło-Kulczycka D., *Europejski nakaz aresztowania w teorii i praktyce państw członkowskich Unii Europejskiej*, Warszawa 2008.
- Hofmański P., *Konwencja europejska a prawo karne*, Toruń 1995.
- Hofmański P., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Filar, Warszawa 2014.
- Hofmański P., w: *Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Tom 1. Komentarz do artykułów 1–18*, red. L. Garlicki, Warszawa 2010.
- Honoring the Killers: Justice Denied For „Honor” Crimes In Jordan*, <<http://www.hrw.org/reports/2004/jordan0404/4.htm>>, dostęp: 3 sierpnia 2015 r.
- Honour Killing, its Causes & Consequences: Suggested Strategies for the European Parliament*, <[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/385527/EXPO-JOIN_ET\(2007\)385527_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2007/385527/EXPO-JOIN_ET(2007)385527_EN.pdf)>, dostęp: 3 sierpnia 2015 r.
- Hoover D. V., *Universal Jurisdiction not so Universal: A Time to Delegate to the International Criminal Court*, Cornell Law School Inter-University Graduate Student Conference Papers 2011, Paper 52.
- Hryniewicz E., *Regulacje prawa karnego materialnego Unii Europejskiej w świetle polskiego prawa karnego*, w: *Unijna polityka karna w świetle polskiego prawa*, red. J. Piskorski, A. Szwarc, Poznań 2010.
- Hryniewicz E., *Skutek w prawie karnym*, „*Prokuratura i Prawo*” 2013, nr 7–8.
- Hucał M., *Wolność sumienia i wyznania w orzecznictwie ETPC*, Warszawa 2012.

- Hulsroj P., *The Principle of Proportionality*, Heidelberg–Londyn–Nowy Jork 2013.
- Husak D., *Abetting a Crime*, „Law and Philosophy” 2014, Vol. 33.
- Inchoate offences – conspiracy, attempt and incitement, 5 June 1973*, Great Britain. Law Commission, London 1973.
- International Criminal Law in Germany – The Drafts of the International Crimes Code and the Rome Statute Implementation Act*, Presentation by Hans-Peter Kaul (Head of the German Delegation to the Preparatory Commission of the International Criminal Court), Andreas Mlitzke & Steffen Wirth (Members of the Delegation) during an event hosted by the NGO Coalition for the International Criminal Court (CICC) during the 9th session of the Preparatory Commission for the International Criminal Court at UN Headquarters in New York on 18 April 2002, <<http://www.iccnw.org/documents/Comments%20on%20ICCode%20and%20E41.pdf>>, dostęp: 4 kwietnia 2016 r.
- International Law Association (oddział polski)*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1928.
- Ireland-Piper D., *Prosecutions of Extraterritorial Criminal Conduct and the Abuse of Rights Doctrine*, „Utrecht Law Review” 2013, Vol. 9, Issue 4.
- IV Międzynarodowa Konferencja Unifikacji Prawa Karnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1932.
- Iwanek T., *Zbrodnie ludobójstwa i zbrodnie przeciwko ludzkości w prawie międzynarodowym*, Warszawa 2015.
- Izydorczyk J., Wiliński P., *Międzynarodowy Trybunał Karny. Powstanie, organizacja, jurysdykcja, akty prawne*, Kraków 2004.
- Izydorczyk J., Wiliński P., *Postępowanie przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym*, „Państwo i Prawo” 2005, nr 5.
- Izydorczyk J., Wiliński P., *Postępy w ratyfikacji Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego*, „Prokuratura i Prawo” 2002, nr 3.
- Jabłońska-Bonca J., Zieliński M., *Aspekty jawności prawa*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1988.
- Jachimowicz M., *Immunitet zakrajowości w procesie karnym*, „Przegląd Sądowy” 2004, nr 11–12.
- Jackson R., *Sovereignty: The Evolution of an Idea*, Cambridge 2007.
- Jakhu R., *Legal Issues Relating to the Global Public Interest in Outer Space*, paper prepared as part of the Advanced Methods of Cooperative Security Program at the Center for International and Security Studies at Maryland, <<http://drum.lib.umd.edu/bitstream/handle/1903/7916/jakhu.pdf;jsessionid=9C3681AF34B01FE3306CDE8FC-2476CEF?sequence=1>>, dostęp: 9 maja 2016 r.
- Jakubski P., *Materialny element przestępstwa i jego znaczenie dla wyłączenia przestępności konkretnego czynu zabronionego*, „Prokuratura i Prawo” 2000, nr 12.
- Jalloh C.C., *Regionalizing International Criminal Law?*, „International Criminal Law Review” 2009, Vol. 9.
- Janis M. W., *The Ambiguity of Equity in International Law*, „Brooklyn International Law Journal” 1983, Vol. 7.

- Janowski J., Nawrocki M., Rabięga R., Wrześniewski M., *Wykroczenie jako element składowy tzw. przestępstwa ciągłego*, w: *Profesor Marian Cieślak – osoba, dzieło, kontynuacja*, Warszawa 2013.
- Jasiński F., *Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, Warszawa 2003.
- Jasiński F., Zielińska E., *Komentarz do decyzji ramowej Rady z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu*, w: *Unia Europejska – prawo karne. Tom 6*, red. E. Zielińska, Warszawa 2005.
- Jasudowicz T., *Prawa człowieka w Karcie Narodów Zjednoczonych*, w: *Prawa człowieka i ich ochrona*, Toruń 2010.
- Jędrzejewski Z., *Bezprawność*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Jędrzejewski Z., *Bezprawność jako element przestępności czynu. Studium na temat struktury przestępstwa*, Warszawa 2009.
- Jędrzejewski Z., *Kolizja obowiązków w strukturze przestępstwa*, „Ius Novum” 2009, nr 1.
- Jędrzejewski Z., *Wina i bezprawność w prawie cywilnym i karnym*, „Ius Novum” 2008.
- Jessberger F., *Der transnationale Geltungsbereich des deutschen Strafrechts Grundlagen und Grenzen der Geltung des deutschen Strafrechts für Taten mit Auslandsberührung*, Tübingen 2011.
- Jessberger F., Kaleck W., *Concurring Criminal Jurisdictions under International Law*, The European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR), <https://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwi62c2aQOTMAhUmCZoKHdWCCz4QFggdMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.ecchr.eu%2Fen%2Fdocuments%2Fpublications%2Flegal-opinions%2Farticles%2Fthe-responsibility-to-investigate-international-crimes.html%3Ffile%3Dtl_files%2FDokumente%2FUniverselle%2520Justiz%2FExpert%2520Opinion%2520Concurrent%2520Jurisdictions%2520en.pdf&usq=AFQjCNEZXujY-HPHS4MDO-Pn5tzGbSM1-Vg&sig2=T64MmZUQfldONQ65_nSudQ&cad=rja>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Jodłowski J., *Zasada prawdy materialnej w postępowaniu karnym. Analiza w perspektywie funkcji prawa karnego*, Warszawa 2015.
- Jurewicz J., *Handel ludźmi w polskim prawie karnym i prawie ponadnarodowym*, Łódź 2011.
- Jurewicz J., *Jurysdykcja przedmiotowa Międzynarodowego Trybunału Karnego*, Łódź 2008.
- Justitia et Pace Institut de Droit International, Session de Munich – 1883, *Règles relatives aux conflits des lois pénales en matière de compétence*, <http://www.idi-iil.org/idiF/resolutionsF/1883_mun_04_fr.pdf>, dostęp: 21 sierpnia 2015 r.
- Kaczmarek J., *Przestępstwo wzięcia i przetrzymania zakładnika. Aspekty prawne i kryminologiczne*, Warszawa 2013.
- Kaczmarek T., *Dobro prawne i społeczna szkodliwość czynu*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Kaczmarek T., *O bezprawności i strukturze przestępstwa*, „Państwo i Prawo” 2010, z. 7.
- Kaczmarek T., *Sporne problemy odpowiedzialności karnej ekstraneusa za współsprawstwo do przestępstw indywidualnych*, w: *Nauka wobec prawdy sądowej. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Zdzisława Kegla*, Wrocław 2005.

- Kaleck W., *German International Criminal Law in Practice: From Leipzig to Karlsruhe, w: International Prosecution of Human Rights Crimes*, red. W. Kaleck., M. Ratner, T. Singelstein, P. Weiss, Berlin–Heidelberg 2007.
- Kaleck W., Ratner M., Singelstein T., Weiss P., *International Prosecution of Human Rights Crimes*, Berlin–Heidelberg 2007.
- Kanarek B., *Teoretyczne ujęcie derogacji*, Szczecin 2000.
- Karaś T., Żółtek S., *Bezprawność w prawie cywilnym i karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 11.
- Kardas P., *Lex specialis – logiczna czy teleologiczna reguła przesądzająca o pozorności zbiegu przepisów w prawie karnym*, w: *Teoretyczne i praktyczne problemy współczesnego prawa karnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Bojarskiemu*, red. A. Michalska-Warias, I. Nowikowski, J. Piórkowska-Flieger, Lublin 2011.
- Kardas P., *O kolizjach między przepisami stanowiącymi wynik implementacji decyzji ramowych a umowami międzynarodowymi*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2009, z. 1.
- Kardas P., *O relacjach pomiędzy strukturą przestępstwa a dekodowanymi z przepisów prawa karnego strukturami normatywnymi*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2012, z. 4.
- Kardas P., *Okoliczności wyłączające przestępność lub karalność zachowania a konstrukcja czynu ciągłego*, Prokuratura i Prawo 2008, nr 1.
- Kardas P., *Pozorny i pomijalny zbieg przestępstw oraz ciągłość popełnienia przestępstwa*, w: *System prawa karnego. Tom 4. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Kardas P., *Prawnokarna ochrona informacji w polskim prawie karnym z perspektywy przestępstw komputerowych. Analiza dogmatyczna i strukturalna w świetle aktualnie obowiązującego stanu prawnego*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2000, z. 1.
- Kardas P., *Przestępstwo ciągle w prawie karnym materialnym. Analiza konstrukcji modelowych na tle pojęcia czynu, zbiegu przepisów i zbiegu przestępstw*, Kraków 1999.
- Kardas P., *Przypisanie skutku przy przestępnym współdziałaniu*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, nr 4.
- Kardas P., *Res iudicata a konstrukcja czynu ciągłego*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2007, nr 2.
- Kardas P., *Sprawstwo i współdziałanie w popełnieniu czynu zabronionego*, w: *System Prawa Karnego, Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Kardas P., *Teoretyczne podstawy odpowiedzialności karnej za przestępne współdziałanie*, Kraków 2001.
- Kardas P., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom 1. Komentarz do art. 1–116*, red. A. Zoll, Warszawa 2007.
- Kardas P., *Zbieg przepisów ustawy w prawie karnym. Analiza teoretyczna*, Warszawa 2011.
- Karska E., *Karna jurysdykcja krajowa a międzynarodowa*, w: *Współczesne sądownictwo międzynarodowe. Tom 2*, red. J. Kolasa, Wrocław 2010.

- Karski K., *Ratyfikacja Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego (Zagadnienia prawnomiędzynarodowe i konstytucyjne)*, „Państwo i Prawo” 2001, z. 1.
- Kędzierski J., *Glosa do wyroku SA w Krakowie z 22 kwietnia 2014 r., II Aka 37/14 [o odpowiedzialności za tzw. aborcję zagraniczną]*, „Palestra” 2015, nr 9–10.
- Kierzynka R., Ostropolski T., *Zasada podwójnej karalności w III filarze UE*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2008, nr 9.
- Kłączyńska N., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2012.
- Kliś M., *Przestępczość w Internecie. Zagadnienia podstawowe*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2000, z. 1.
- Knox J.H., *A Presumption Against Extrajurisdictionality*, „The American Journal of International Law” 2010, Vol. 104.
- Knox J.H., *Legislative Jurisdiction, Judicial Canons, and International Law*, „Wake Forest University Legal Studies” 2009, vol. 100, Paper No. 1349127.
- Kociubiński J., *Zasada „nullum crimen, nulla poena sine lege” i jej ograniczenia w orzecnictwie ETPC*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2012, Tom 28.
- Kohl U., *Jurisdiction and The Internet. Regulatory Competence Over Online Activity*, Cambridge 2007.
- Kołąkowski L., *Po co nam Prawa Człowieka*, źródło: http://wyborcza.pl/1,76842,8794612,Po_co_nam_Prawa_Czlowieka.html?disableRedirects=true, wejście z dnia 20 kwietnia 2017 r.
- Koncewicz T., Mering L., Pchałek M., *Prawo karne UE instrumentem ochrony środowiska*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2009, nr 5.
- Konieczniak P., *Czyn jako podstawa odpowiedzialności w prawie karnym*, Kraków 2002.
- Konstytucje Rzeczypospolitej oraz komentarz do Konstytucji RP z 1997 r.*, red. J. Boć, Wrocław 1998.
- Korczak J., *Przestrzeń funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego*, w: *Przestrzeń w prawie administracyjnym*, red. J. Zimmermann, Warszawa 2013.
- Kosmowski S., *Glosa do uchwały z dnia 21 maja 2004 r. I KZP 42/03*, „Przegląd Sądowy” 2005, nr 7–8.
- Kostański P., w: *Prawo własności przemysłowej. Komentarz*, red. P. Kostański, Warszawa 2010.
- Kramer L., *Jurisdiction over Interstate Felony Murder*, „University of Chicago Law Review” Oct 1983, Vol. 50(4).
- Kranz J., *Jak rozumieć suwerenność?*, w: *Suwerenność państwa i jej granice*, red. S. Sowiński, J. Węgrzecki, Warszawa 2010.
- Kranz J., *Państwo i jego suwerenność*, „Państwo i Prawo” 1996, z. 7.
- Kranz J., *Pojęcie suwerenności we współczesnym prawie międzynarodowym*, Warszawa 2015.
- Kranz J., *Suwerenność państwa i prawo międzynarodowe*, w: *Spór o suwerenność*, red. W.J. Wołpiuk, Warszawa 2001.
- Krasner S.D., *Sovereignty: Organized Hypocrisy*, Princeton 1999.
- Kreß C., *Nulla poena nullum crimen sine lege*, w: *Max Planck Encyclopedia of Public International Law*, <www.mpepil.com>, dostęp: 14 maja 2016 r.

- Królikowski M., *Kontekstowa teoria (dogmatyki) prawa karnego*, „Studia Iuridica” 2006, nr XLVI.
- Królikowski M., *Odpowiedzialność karna jednostki za sprawstwo zbrodni międzynarodowej*, Warszawa 2011.
- Królikowski M., *Okoliczności wyłączające bezprawność jako konstrukcja sprawiedliwości korygującej*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2010, z. 2.
- Królikowski M., *Opinia prawna o relacji zasady podwójnej przestępności do suwerenności państwa w perspektywie proponowanej nowelizacji Konstytucji RP*, Przed pierwszym czytaniem 2006, nr 1.
- Królikowski M., *Podwójna karalność jako warunek z tytułu współdziałania przestępnego*, w: *Między nauką a praktyką prawa karnego. Księga jubileuszowa Profesora Lecha Gardockiego*, Warszawa 2014.
- Królikowski M., *Pojęcie „europejskiego prawa karnego”*, w: *Europejskie Prawo Karne*, red. A. Grzelak, M. Królikowski, A. Sakowicz, Warszawa 2012.
- Królikowski M., *Prawo karne w ujęciu międzynarodowym*, w: *System Prawa Karnego. Tom 2. Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011.
- Królikowski M., *Problem „prawa karnego międzynarodowego”*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2007, nr 7.
- Królikowski M., Wiliński P., Izydorczyk J., *Podstawy prawa karnego międzynarodowego*, Warszawa 2008.
- Krzymuski E., *Nietykalność poselska i prawo karne*, „Przegląd Prawa i Administracji” 1898, z. 7–9.
- Księga Jubileuszowa Rzecznika Praw Obywatelskich. Tom 2. Wybór dokumentów prawa międzynarodowego, dotyczących praw człowieka*, red. M. Zubik, Warszawa 2008.
- Ku J., Yoo J., *Globalization and Sovereignty*, „Berkeley Journal of International Law” 2013, Vol. 31.
- Kubicki L., *Przestępstwo popełnione przez zaniechanie w nowym polskim kodeksie karnym*, w: *Przestępczość przygraniczna. Tom 2: Nowy polski kodeks karny*, red. G. Wolf, Słubice 2003.
- Kubicki L., *Przestępstwo popełnione przez zaniechanie. Zagadnienia podstawowe*, Warszawa 1975.
- Kukuła Z., *Czyn ciągły w świetle praktyki orzeczniczej*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2014, nr 4.
- Kukuła Z., *Pojęcie przestępstw przeciwko istotnym polskim interesom gospodarczym w rozumieniu art 112 pkt 3 k.k.*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2009, nr 4.
- Kulesza J., *Obrona konieczna*, w: *System prawa karnego. Tom 4. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Kulesza J., *Ucieczka sprawcy wypadku drogowego z miejsca zdarzenia a przestępstwo nieudzielenia człowiekowi pomocy w niebezpieczeństwie na gruncie obowiązującego kodeksu karnego*, w: *Aktualne zagadnienia litewskiego i polskiego prawa karnego*, red. K. Indeck, S. Lelental, Łódź 2007.
- Kulmaczewski S., *Problematyka pojęcia czynu zabronionego w prawie karnym – wprowadzenie*, „Edukacja Prawna” 2013, nr 4.

- Kunert-Diallo A., w: *Prawo lotnicze. Komentarz*, red. M. Żylicz, Warszawa 2016.
- Kunicka-Michalska B., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. G. Rejman, Warszawa 1999.
- Kunicka-Michalska B., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. R. Stefański, Warszawa 2015.
- Kunicka-Michalska B., *Zasady odpowiedzialności karnej. Art. 1 § 1 i 2, art. 3–7 KK. Komentarz*, Warszawa 2006.
- Kustra A., *Wokół problemu multicytryczności problemu systemu prawa*, „Państwo i Prawo” 2006, z. 6.
- Kusz A., *Zasady międzynarodowego prawa karnego na tle współczesnych ustawodawstw*, „Głos Sądownictwa” 1933.
- Kuźniak B., *Przeźrenie operacyjna prawa międzynarodowego publicznego. Perspektywa polska*, Warszawa 2012.
- Kwiecień R., *Monizm i dualizm a miejsce prawa międzynarodowego w polskim porządku prawnym pod rządami Konstytucji z 1997 r.*, w: *Prawo międzynarodowe. Księga pamiątkowa prof. Renaty Szafarz*, red. J. Menkes, Warszawa 2007.
- Kwiecień R., *Państwo i jego suwerenność a prawo międzynarodowe jako system prawa*, w: *Państwo a prawo międzynarodowe jako system prawa*, red. R. Kwiecień, Lublin 2015.
- Kwiecień R., *Prawo międzynarodowe a porządek prawny państwa (zagadnienia teoretyczne)*, „Studia prawnicze” 1997, nr 3–4.
- Kwiecień R., *Suwerenność państwa. Rekonstrukcja i znaczenie idei w prawie międzynarodowym*, Kraków 2004.
- Kwiecień R., *Teoria i filozofia prawa międzynarodowego*, Warszawa 2011.
- La Rue F., *Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression*, United Nations A/HRC/17/27, <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27_en.pdf>, dostęp: 10 lutego 2016 r.
- Łabno A., *Istota zasady proporcjonalności*, w: *Zasada proporcjonalności w prawie karnym*, red. T. Dukiet-Nagórska, Warszawa 2010.
- Łabuda G., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2012.
- Lachowski J., *Wina w prawie karnym*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Lachs M., *The Law of Outer Space An Experience in Contemporary Law-Making*, by Manfred Lachs, Reissued on the occasion of the 50th anniversary of the International Institute of Space Law, red. L. Masson-Zwaan, S. Hobe, Leiden 2010.
- Ladiges M., *Criminal Liability of Directors of a Private Limited Company Seated in Germany*, „Criminal Law Forum” 2013, Vol. 24.
- Lagodny O., *Possible Ways to Reduce the Double Criminality Requirement: From double criminality to double prohibition*, European Committee On Crime Problems (CDPC), PC-TJ (2005), <http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/pc-oc/PC-TJ%20_2005_%2006%20E%20%20Lagodny%20Poss%20ways%20to%20reduce%20the%20double%20Crim.pdf>, dostęp: 14 maja 2016 r.
- Lahti R., Banach-Gutierrez J., *Prawo karne europejskie i stosunek do prawa krajowego*, Jurysta 2008, nr 4.

- Lande J., *Nauka o normie prawnej*, „Annales UMCS”, Lublin 1956, t. III.
- Lang G., *Kilka uwag na temat wzajemnych relacji Konstytucji RP i prawa Unii Europejskiej*, „Studia Europejskie” 2004, nr 2.
- Lang W., *Obowiązywanie prawa*, Warszawa 1962.
- Lang W., *System prawa i porządek prawny*, w: *System prawa a porządek prawny*, Szczecin 2008.
- Lang W., *Wokół problemu multicentryczności systemu prawa*, „Państwo i Prawo” 2005, z. 7.
- Lang W., *Zasada clara non sunt interpretanda w kontekście zasady ignorantia iuris nocet oraz zasady zaufania obywateli do prawa*, w: *Polska kultura prawna a proces integracji europejskiej*, red. S. Wronkowska, Kraków 2005.
- Lankosz K., *Penalizacja w międzynarodowym prawie publicznym czynów osób winnych najpoważniejszych zbrodni wagi międzynarodowej*, w: *Dziedzictwo prawe XX wieku. Księga pamiątkowa z okazji 150-lecia TBSP UJ*, Kraków 2001.
- Lanzerini F., *Sovereignty Revisited: International Law and Parallel Sovereignty of Indigenous Peoples*, „Texas International Law Journal”, 2006–2007, Vol. 42.
- Lapidoth R., *Equity in International Law*, „Israel Law Review” Summer–Autum 1987, Vol. 22, No. 2.
- Legislative Guide to the Universal Anti-Terrorism Conventions and Protocols Prepared by the United Nations Office on Drugs and Crime*, New York 2003, <https://www.unodc.org/pdf/crime/terrorism/explanatory_english2.pdf>, dostęp: 14 maja 2016 r.
- Legislative Guide to the Universal Legal Regime Against Terrorism Prepared by the United Nations Office on Drugs and Crime*, New York 2008, <https://www.unodc.org/documents/terrorism/Publications/Legislative_Guide_Universal_Legal_Regime/English.pdf>, dostęp: 14 maja 2016 r.
- Leszczyński L., *Tworzenie generalnych klauzul odsyłających*, Lublin 2000.
- Łętowska E., *Multicentryczność współczesnego systemu prawa i jej konsekwencje*, „Państwo i Prawo” 2005, z. 4.
- Lewis M., *The birth of the New Justice: The Internationalization of Crime and Punishment, 1919–1950*, Oxford 2014.
- Linderfalk U., *Towards a More Constructive Analysis of a Identity of Special Regimes in International Law – the Case of Proportionality*, „Cambridge Journal of International and Comparative Law” 2013, Vol. 2.
- Liskofsky S., *The Eichmann Case*, American Jewish Year Book 1961, nr 7, <http://www.ajcarchives.org/ajc_data/files/1961_7_international.pdf>, dostęp: 19 kwietnia 2016 r.;
- Liszewska A., *Podżeganie i pomocnictwo a usiłowanie*, „Państwo i Prawo” 2000, z. 6.
- Liszewska A., *Formy stadialne popełnienia czynu zabronionego*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Liszewska A., *Współdziałanie przestępne w polskim prawie karnym. Analiza dogmatyczna*, Łódź 2004.
- Liżewski B., *Operacjonalizacja ochrony praw człowieka w porządku Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Studium teoretycznoprawne*, Lublin 2015.
- Liżewski B., *Zwyczaj międzynarodowy i powszechnie uznane zasady prawa międzynarodowe w polskim systemie źródeł prawa*, „Annales UMCSL” 1999, Tom 46.

- Loftus P., *The Rise and Rise of Proportionality in Public International Law*, „Southern Cross University Law Review” September 1997, Vol. 1.
- Longchamps de Berier F., *Textbook on the First Amendment. Freedom of Speech and Freedom of Religion*, Kraków 2012.
- Longchamps de Berier F., *Textbook on the First Amendment. Freedom of Speech and Freedom of Religion*, Kraków 2012.
- Lorek D., *Nieudzielenie pomocy ofiarom wypadków drogowych – przestępstwo a wykroczenie*, „Paragraf na Drodze” 2007, nr 7.
- Łoś-Nowak T., *Pozycja państwa w systemie międzynarodowym i odgrywane role*, w: *Pokój i sprawiedliwość przez prawo międzynarodowe. Zbiór studiów z okazji sześćdziesiątej rocznicy urodzin Profesora Janusza Gilasa*, Toruń 2007.
- Łoś-Nowak T., w: *Encyklopedia politologii. Tom 5. Stosunki Międzynarodowe*, Kraków 2002.
- Loughlin M., *Why Sovereignty?*, w: *Sovereignty and the Law: Domestic, European and International Perspectives*, red. R. Rawlings, P. Leyland, A. Young, Oxford 2013.
- Lowe A., J. Young, *Suppressing Terrorism under the European Convention: A British Perspective*, „Netherlands International Law Review” 1978, Vol. 25(3).
- Lowe V., *The Role of Equity in International Law*, „Australian Yearbook of International Law” 1989, Vol. 12.
- Lubiszewski M., *Elementy rozwoju ochrony międzynarodowej*, w: *Prawa człowieka i ich ochrona*, Toruń 2010.
- Łukaszuk L., *Konstytucja a prawo międzynarodowe*, w: *Konstytucja i gwarancje jej przestrzegania. Księga pamiątkowa ku czci prof. Janiny Zakrzewskiej*, Warszawa 1996.
- Majewski J., Kardas P., *O dwóch znaczeniach winy w prawie karnym*, „Państwo i Prawo” 1993, z. 10.
- Majewski J., *Prawnokarne przypisywanie skutku przy zaniechaniu*, Kraków 1997.
- Makarewicz J., *Kodeks karny z komentarzem*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Lwów 1938, reedycja Lublin 2012
- Makarewicz J., *Prawo karne ogólne*, Kraków 1914.
- Makowski J., *Zagadnienia państwowości W. M. Gdańska*, Warszawa 1934.
- Makowski W., *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 1937.
- Małecki M., *Przygotowanie do przestępstwa. Analiza dogmatycznoprawna*, Warszawa 2016.
- Małecki M., *Z problematyki obiektywnego przypisania skutku (przypadek płonącego aniola)*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2013, z. 2.
- Małecki S., *Podwójne obywatelstwo a służba w wojsku obcym*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 1993, nr 3–4.
- Maliszewska-Nienartowicz J., *Zasada proporcjonalności w prawie Wspólnot Europejskich*, Toruń 2007.
- Marek A., Lachowski J., *Niektóre problemy wynikające z „jednoczynowości” przestępstwa ciągłego*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 11–12.
- Marek A., *O fikcji jednoczynowości przestępstwa ciągłego i jej konsekwencjach raz jeszcze*, „Prokuratura i Prawo” 2010, nr 1–2.
- Marek A., *Prawo karne. Zagadnienia teorii i praktyki*, Warszawa 1986.
- Marek A., *Prawo karne. Zagadnienia teorii i praktyki*, Warszawa 1997.

- Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Marek, *Nowa kodyfikacja karna. Kodeks karny*, Krótkie komentarze, zeszyt 13, Warszawa 1998.
- Martyniak Cz., *Moc obowiązująca prawa a teoria Kelsena*, w: *Dzieła*, red. ks. R. Charzyński, M. Wójcik, Lublin 2006.
- Masternak-Kubiak M., *Przestrzeganie prawa międzynarodowego w świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Kraków 2003.
- Masternak-Kubiak M., *Zwyczaj i prawo zwyczajowe*, w: *Prawo międzynarodowe i wspólnotowe w wewnętrznym porządku prawnym*, red. M. Kruk, Warszawa 1997.
- Mataczyński M., *Kolizyjnoprawne pojęcie siedziby osoby prawnej*, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2013, z. 2.
- Matuszewski J., *Prawo niemieckie w Statutach Kazimierza Wielkiego*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego” 1999, z. 3.
- Matyasik M., Domagała P., *Międzynarodowe trybunały karne oraz inne instrumenty sprawiedliwości tranzytywnej*, Warszawa 2012.
- Mazandaran P.A., *An International Legal Response to an International Problem: Prosecuting International Terrorists*, „International Criminal Law Review” 2006, Vol. 6.
- McCarthy J.G., *The Passive Personality Principle and Its Use in Combatting International Terrorism*, „Fordham International Law Journal” 1989, Vol. 13, Issue 3, Article 3.
- McGregor L., *Adressing the Relationship between State Immunity and Jus Cogens Norms: A Comparative Assessment*, w: *International Prosecution of Human Rights Crimes*, red. W. Kaleck., M. Ratner, T. Singelstein, P. Weiss, Berlin–Heidelberg 2007.
- Metzger S.D., *Editorial Comment. The “Effects” Doctrine of Jurisdiction*, „The American Journal of International Law” 1967, Vol. 61, No. 4.
- Meyer E.T., *Drug Smuggling and the Protective Principle: A Journey Into Uncharted Waters*, „Louisiana Law Review” 1979, Vol. 39.
- Michalska-Warias A., *Zgwałcenie w małżeństwie. Studium prawnokarne i kryminologiczne*, Warszawa 2016.
- Michalski B., *Narażenie życia i zdrowia na niebezpieczeństwo*, w: *System Prawa Karnego. Tom 10. Przestępstwa przeciwko dobrom indywidualnym*, red. J. Warylewski, Warszawa 2012.
- Michalski W., Cieslak M., *Immunitet, eksterytorialność i azyl w systemie polskiego ustawodawstwa karnego*, „Państwo i Prawo” 1978, nr 5.
- Migros Z., *Odpowiedzialność cudzoziemca w świetle polskiego prawa karnego*, „Nowe Prawo” 1981, nr 1.
- Milik P., *Międzynarodowy Trybunał Karny a problematyka bezpieczeństwa światowego*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2003, nr 3.
- Moran M., *Rethinking the Reasonable Person. An Egalitarian Reconstruction of the Objective Standard*, Oxford 2003.
- Morawski M., Morawski L., *Główne problemy współczesnej filozofii prawa. Prawo w toku przemian*, Warszawa 2005.
- Morris M., *High Crimes and Misconceptions: The ICC and Non-Party States*, „Law and Contemporary Problems” 2001, Vol. 64.

- Morsink J., *The Universal Declaration of Human Rights: Origins, Drafting, and Intent*, Philadelphia 1999.
- Mozgawa-Saj M., *Eskstradycja w polskim postępowaniu karnym*, Warszawa 2015.
- Mullins C.W., Rothe D.L., *The Ability of the International Criminal Court to Deter Violations of International Criminal Law: A Theoretical Assessment*, „International Criminal Law Review” 2010, Vol. 10.
- N. Jain, Forced Marriage as a Crime against Humanity: Problems of Definition and Prosecution, *Journal of International Criminal Justice*, 2008, vol. 6.
- Namysłowska-Gabrysiak B., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art 1–31. Tom 1*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2011.
- Nanda V.P., Hall C.K., Kaleck W. and Orentlicher D., *Universal Jurisdiction: It's Back!*, „American Society of International Law” 2008, Vol. 102.
- Nawrocki M., *Miejsce popełnienia czynu zabronionego*, Warszawa 2016.
- Neumann U., *Problem obowiązywania prawa*, „Państwo i Prawo” 2007, z. 7.
- Neymark E., *Kwestia unifikacji zasad prawa karnego (Konferencja Warszawska)*, „Gazeta Administracji i Policji Państwowej” 1927, nr 10.
- Neymark E., *Kwestia unifikacji zasad prawa karnego (Konferencja Warszawska)*, „Gazeta Administracji i Policji Państwowej” 1927, nr 12.
- Neymark E., *Z prac międzynarodowych nad unifikacją prawa karnego*, Gazeta Sądowa Warszawska 1929.
- Niewęglowski A., *Komentarz do art. 40 ustawy – Prawo własności przemysłowej*, stan prawny 1 maja 2015, LEX 2015.
- Nita B., *Glosa do wyroku SN z 29 marca 2011 r., III KK 365/10*, „Palestra” 2012, nr 3–4.
- Nita B., *Zasada ne bis in idem w międzynarodowym obrocie karnym*, „Państwo i Prawo” 2005, z. 3.
- Note on dual criminality, in concreto or in abstracto*, European Committee On Crime Problems (CDPC), PC-OC (2012) 02 Final, <[http://www.coe.int/t/dghl/standard-setting/pc-oc/PCOC_documents/PC-OC%20\(2012\)%20Final%20Note%20on%20dual%20criminality%20in%20concreto%20or%20in%20abstracto.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standard-setting/pc-oc/PCOC_documents/PC-OC%20(2012)%20Final%20Note%20on%20dual%20criminality%20in%20concreto%20or%20in%20abstracto.pdf)>, dostęp: 14 maja 2016.
- Nowak C., *Wpływ procesów globalizacyjnych na polskie prawo karne*, Warszawa 2014.
- Nowak L., *Cztery koncepcje obowiązywania prawa*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1966.
- Nowak L., *Interpretacja prawnicza. Studium z metodologii prawoznawstwa*, Warszawa 1973.
- O’Keefe R., *Customary International Crimes in English Courts*, „The British Year Book of International Law” 2002, Vol. 72(1).
- O’Keefe R., *The Grave Breaches Regime and Universal Jurisdiction*, „Journal of International Criminal Justice” 2007, Vol. 7(4).
- O’Keefe R., *Universal Jurisdiction. Clarifying the Basic Concept*, „Journal of International Criminal Justice” 2004, Vol. 2(3).
- Opalek K., Wróblewski J., *Metodologia, filozofia, teoria prawa*, Warszawa 1991.
- Ostropolski T., *Prawo karne domeną Wspólnoty – glosa do wyroku ETS z 23 października 2007 r. w sprawie C-440/05, Komisja przeciwko Radzie*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2008, nr 3.

- Ostropolski T., *Zasada jurysdykcji uniwersalnej w prawie międzynarodowym*, Warszawa 2008.
- Paprzycki L., Paprzycki R., *Europejskie – wspólnotowe – prawo karne z polskiej perspektywy*, w: *W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska*, Lublin 2005.
- Parrish A.L., *Evading Legislative Jurisdiction*, „Notre Dame Law Review” 2011–2012, Vol. 87.
- Parsons S., *Criminal Liability for the Act of Another: Accessorial Liability and the Doctrine of Joint Enterprise*, „Journal of Criminal Law”, Aug 1998, Vol.62(4).
- Pawlik R., *Kompetencje Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej do stanowienia sankcji karnych*, w: *Europeizacja prawa*, red. T. Biernat, Kraków 2008.
- Pazdan M., *Budowa i rodzaje norm kolizyjnych prawa międzynarodowego*, w: *Prawo prywatne międzynarodowe. Tom 20a*, red. M. Pazdan, Warszawa 2014.
- Pazdan M., *Kodyfikacja polskiego prawa międzynarodowego*, w: *Prawo prywatne międzynarodowe. Tom 20a*, red. M. Pazdan, Warszawa 2014.
- Pazdan M., *Prawo prywatne międzynarodowe*, Warszawa 2012.
- Peers S., *The European Union and substantive criminal law: reinventing the wheel?*, „Netherlands Yearbook of International Law” 2002, Vol. 33.
- Peiper L., *Komentarz do kodeksu karnego, prawa o wykroczeniach i przepisów wprowadzających wraz z niektórymi ustawami dodatkowymi i wzorami orzeczeń do prawa o wykroczeniach*, Kraków 1933.
- Pella V., *Vers l'unification du droit penal par la creation d'un Institut international aupers de la Societe des Nations*, *Sirleym* 1928, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1929.
- Piech M., *O dwóch znaczeniach czynu w kodeksie karnym*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 6.
- Pieniążek A., *Suwerenność – problemy teorii i praktyki*, Warszawa 1979.
- Pierwszy Kongres Międzynarodowego Karnego Zrzeszenia Prawa*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1925.
- Piórkowska-Flieger J., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. T. Bojarski, Warszawa 2016.
- Piórkowska-Flieger J., *Wątpliwości dotyczące skutkowego lub bezskutkowego charakteru wybranych typów przestępstw*, w: *Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga jubileuszowa profesora Jana Skupińskiego*, red. A. Błachnio-Parzych, Warszawa 2013.
- Piotrowski M., *O rodzajach i odmianach niezgodności norm*, „Studia Filozoficzne” 1978, nr 11.
- Piskorski J., *Legitymacja stanowienia regulacji prawnokarnych w Unii Europejskiej w świetle poglądów międzynarodowej grupy badawczej „AE-Europa II”*, w: *Unijna polityka karna*, red. A. Szwarc, Poznań 2009.
- Piskorski J., *Odpowiedzialność karna cudzoziemców w Polsce*, Warszawa 2003.
- Piskorski J., *Polityka kryminalizacji Unii Europejskiej i Polski*, w: *Unijna polityka karna w świetle polskiego prawa*, red. J. Piskorski, A. Szwarc, Poznań 2010.
- Piskorski J., *Tak zwany warunek podwójnej przestępności w polskim prawie karnym materialnym*, w: *Koncepcje suwerenności. Zbiór studiów*, red. I. Gawłowicz, I. Wierchowicka, Warszawa 2005.

- Płachta M., *Jurysdykcja państwa w sprawach karnych wobec cudzoziemców*, „Studia Prawnicze” 1992, nr 1–2.
- Płachta M., *Międzynarodowy Trybunał Karny. Tom 1*, Kraków 2004.
- Płachta M., *Międzynarodowy Trybunał Karny. Tom 1*, Kraków 2004.
- Płachta M., *Nieznajomość prawa jako okoliczność łagodząca odpowiedzialność karną cudzoziemca*, „Nowe Prawo” 1987, nr 7–8.
- Płachta M., *Obowiązywanie reguły ignorantia iuris nocet*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1986, nr 2.
- Płachta M., *Opinia w sprawie projektu ustawy o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu postępowania karnego oraz kodeksu wykroczeń*, Druk sejmowy IV kadencji, Nr 2031, <<http://orka.sejm.gov.pl/rexdomk4.nsf/Opwsdr?OpenForm&2031>>, dostęp: 29 stycznia 2016 r.
- Płachta M., *Problem ratyfikacji przez Polskę Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego*, „Palestra” 1999, nr 5–6.
- Płachta M., *Status i pojęcie międzynarodowego prawa karnego*, „Prokuratura i Prawo” 2009, z. 5.
- Płachta M., *Uwagi na temat pojęcia „cudzoziemiec” w świetle prawa karnego i prawa międzynarodowego*, „Państwo i Prawo” 1986, z. 9.
- Płachta M., *Zasada aut dedere aut iudicare w dziedzinie międzynarodowej współpracy w sprawach karnych*, „Palestra” 2000, Nr 7–8.
- Płachta M., *Zastępcza represja karna w prawie polskim*, w: *Współczesne problemy procesu karnego i wymiaru sprawiedliwości. Księga ku czci Profesora Kazimierza Marszałka*, Katowice 2003.
- Plaża S., *Historia prawa w Polsce na tle porównawczym*, Kraków 2002.
- Poels A., *Universal Jurisdiction „in absentia”*, „Netherlands Quarterly of Human Rights” 2005, Vol. 23.
- Pohl Ł., *Błąd co do znamion czynu zabronionego*, w: *System Prawa Karnego. Tom 4. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Pohl Ł., *Błąd co do prawa*, w: *System Prawa Karnego. Tom 4. Nauka o przestępstwie. Wyłączenie i ograniczenie odpowiedzialności karnej*, red. L. Paprzycki, Warszawa 2013.
- Pohl Ł., *Czyn w prawie karnym*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Pohl Ł., *O stosunku między zmodyfikowanym typem czynu zabronionego pod groźbą kary a leżącą u jego podstaw normą sankcjonowaną*, „Ius Novum” 2010, nr 1.
- Pohl Ł., *Podmiotowe znamiona czynu zabronionego w strukturze przestępstwa*, „Państwo i Prawo” 2006, z. 2.
- Pohl Ł., *Struktura normy sankcjonowanej w prawie karnym. Zagadnienia ogólne*, Poznań 2007.
- Posner S., *Z powodu zjazdu kodyfikatorów w dziedzinie prawa karnego*, Gazeta Sądowa Warszawska 1927.
- Pracki H., *Zasady jurysdykcji w postępowaniu o przestępstwa i wykroczenia popełnione na przejściach granicznych*, „Prokuratura i Prawo” 1995, nr 6.
- Prawo międzynarodowe. Materiały do studiów*, red. B. Wierzbicki, Białystok 2008.

- Preliminary Examination of so-called „Honour Killings” in Canada*, <http://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/cj-jp/fv-vf/hk-ch/hk_eng.pdf>, dostęp: 3 sierpnia 2015 r.;
- Przyjemski S., *Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne (Komentarz do rozdziału XVI Kodeksu karnego)*, w: *Nowa Kodyfikacja Karno. Krótkie Komentarze*, z. 2, Warszawa 1997.
- Pyć D., *Komentarz do art. 6 Kodeksu morskiego*, w: *Kodeks morski. Komentarz*, stan prawny na 25 maja 2012 r., LEX 2012.
- Radecki W., *Ochrona środowiska w polskim, czeskim i słowackim prawie karnym. Studium porównawcze*, Warszawa 2013.
- Radoniewicz F., *Odpowiedzialność karna za hacking i inne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym*, Warszawa 2016.
- Raglewski J., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom 1. Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. Andrzej Zoll, Warszawa 2007.
- Raglewski J., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom 1. Komentarz do art. 1–116*, red. A. Zoll, Warszawa 2012.
- Raimondo F., *General Principles of Law in the Decisions of International Criminal Courts and Tribunals*, Leiden–Boston 2008.
- Randall K. C., *Universal Jurisdiction under International Law*, „Texas Law Review” 1987–1988, Vol. 66.
- Rappaport E.S., *Czy kodyfikacja prawa cywilnego i karnego jest na czasie?*, *Gazeta Sądowa Warszawska* 1927.
- Rappaport E.S., *II-gi Międzynarodowy Kongres Prawa Karnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1929.
- Rappaport E.S., *Nowe horyzonty prawa międzynarodowego w świetle publicystyki niemieckiej*, Warszawa 1916.
- Rappaport E.S., *O międzynarodowym ujednostajnieniu prawa karnego*, Lwów 1930.
- Rappaport E.S., *Propaganda wojny zaczepnej, jako delictum iuris gentium*, *Gazeta Sądowa Warszawska* 1929.
- Rappaport E.S., *Rys zasad praw karnego międzynarodowego w świetle ustaw karnych, obowiązujących w Królestwie Polskim, na tle porównawczym (Wykład wstępny w Szkole nauk społecznych i handlowych dn. 10 stycznia 1918)*.
- Rappaport E.S., *Sprawozdanie z Drugiego Międzynarodowego Kongresu Prawa Karnego*, *Gazeta Sądowa Warszawska* 1929.
- Rappaport E.S., *Tendencje rozwojowe prawa karnego międzynarodowego*, Poznań 1934.
- Rappaport E.S., *V Konferencja Międzynarodowa Unifikacji Prawa Karnego a jej poprzedniczki (garść wspomnień, wrażeń i myśli 1927–1933)*, Łódź 1934.
- Rappaport E.S., *Zagadnienie prawa karnego międzypaństwowego*, Warszawa 1930.
- Rawlings R., *Sovereignty in question*, w: *Sovereignty and the Law: Domestic, European and International Perspectives*, red. R. Rawlings, P. Leyland, A. Young, Oxford 2013.
- Razowski T., w: *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, red. J. Giezek, Warszawa 2014.
- Reese W.L.M., *Legislative Jurisdiction*, „Columbia Law Review” 1978, Vol. 78.
- Report of the Commission on the Use of the Principle of Universal Jurisdiction by Some Non-African States as Recommended by the Conference of Ministers of Justice/Attorneys General, EX.CL/411(XIII)*.

- Report on Extraterritorial Crime and the Cutting Case*, Waszyngton 1887.
- Research in International Law Under the Auspices of the Faculty of the Harvard Law School. Drafts of Conventions Prepared for the Codification of International: I. Extradition: II. Jurisdiction with Respect to Crime: III. Law of Treaties*, „Supplement to the American Journal of International Law” 1935, Vol. 29.
- Restatement of Foreign Relations Law of the United States, Third (1987)*, <https://jura.urz.uni-heidelberg.de/mat/file_viewer.php?fid=10946>, dostęp: 14 maja 2016 r.
- Rodzinkiewicz M., *Modelowanie pojęć w prawie karnym*, Kraków 1998.
- Rodzinkiewicz M., *Pojęcie zaniechania a odpowiedzialność karna za przestępstwa popełnione przez zaniechanie w projekcie kodeksu karnego*, „Przegląd Prawa Karnego” 1994, nr 11.
- Rodzinkiewicz M., *Treść pojęcia czynu w prawie karnym jako efekt procedury modelowania*, w: *Problemy odpowiedzialności karnej. Księga ku czci Profesora Kazimierza Buchały*, red. Z. Cwiąkałski, M. Szewczyk, S. Waltoś, A. Zoll, Kraków 1994.
- Rogacka-Rzewnicka M., *Oportunizm i legalizm ścigania przestępstw w świetle współczesnych przeobrażeń procesu karnego*, Warszawa 2007.
- Rogacka-Rzewnicka M., *Wzajemne relacje między jurysdykcją krajową a jurysdykcją Międzynarodowego Trybunału Karnego w aspekcie zagadnienia harmonizacji prawa karnego*, „Prokuratura i Prawo” 2009, nr 6.
- Rundstein S., *Kodyfikacja prawa międzynarodowego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1928.
- Ryngaert C., *Jurisdiction in International Law*, Oxford 2008.
- Ryngaert C., *Territorial jurisdiction over cross-frontier offences: Revisiting a classic problem of international criminal law*, „International Criminal Law Review”, 1 February 2009, Vol. 9(1).
- Ryszka J., *Ochrona praw podstawowych a sankcje UE stosowane w walce z międzynarodowym terroryzmem*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2008, nr 11.
- Rzucidło J., *Prawo dostępu do Internetu jako podstawowe prawo człowieka. Część I*, „Kwartalnik Naukowy Prawo Mediów Elektronicznych” 2010, nr 2.
- Sadat L. N., *Redefining Universal Jurisdiction*, „New England Law Review” 2001, Vol. 35.
- Sakowicz A., *Przestępstwo handlu ludźmi z perspektywy regulacji międzynarodowych*, Prokuratura i Prawo 2006, nr 3.
- Sakowicz A., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Tom 2. Komentarz do art. 32–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2010.
- Sakowicz A., *Zasada ne bis in idem w prawie karnym w ujęciu paneuropejskim*, Białystok 2011.
- Sarnecki P., *Komentarz do art. 9 Konstytucji*, w: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Tom 1, Warszawa 1999.
- Sarnecki P., *System źródeł prawa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Seminarium dla nowo wybranych posłów na Sejm IV kadencji, <<http://biurose.sejm.gov.pl/seminarium/sarnecki.pdf>>, dostęp: 17 lipca 2015 r.
- Schabas W., *Customary Law or „Judge-Made” Law: Judicial Creativity at the un Criminal Tribunals*, w: *The Legal Regime of the International Criminal Court*, red. J. Doria,

- H. Gasser, M.C.Bassiouni, Leiden–Boston 2009.
- Scharf M.P., Corrin M.K., *On Dangerous Ground: Passive Personality Jurisdiction and the Prohibition of Internet Gambling*, „New England Journal of International and Comparative Law” 2002, Vol. 8.
- Scharzenberger G., *Uses and abuses of the “Abuse of Rights” in International Law*, „Problems of Public and Private International Law, Transactions for the Year” 1956, Vol. 42.
- Schiff B., *Universalism Meet Sovereignty at the International Criminal Court*, w: *Negotiating Sovereignty and Human Rights. Actors and Issues in Contemporary Human Rights Politics*, red. N. Shawki, M. Cox, Padstow 2009.
- Schluter B., *Developments in Customary International Law: Theory and the Practice of the International Court of Justice and the International ad hoc Criminal Tribunals for Rwanda and Yugoslavia*, Leiden – Boston 2010.
- Schmid E., *Taking Economic, Social and Cultural Rights Seriously in International Criminal Law*, Cambridge 2015.
- Schwoebel C.E., *The Comfort of International Criminal Law*, „Law Critique” 2013, Vol. 24.
- Scott J., *Territorial Sovereignty and Territorial Extension in an Inter-Connected World*, w: *Sovereignty and the Law: Domestic, European and International Perspectives*, red. R. Rawlings, P. Leyland, A. Young, Oxford 2013.
- Shahabuddeen M., *Does the Principle of Legality Stand in the Way of Progressive Development of Law?*, „Journal of International Criminal Justice” 2004, Vol. 2, s. 1008.
- Shen J., *The Non-Intervention Principle and Humanitarian Interventions Under International Law*, „International Legal Theory” Summer 2001, Vol. 7, No. 1.
- Sheppard D., *The International Criminal Court and ‘Internationally Recognized Human Rights’: Understanding Article 21(3) of the Rome Statute*, „International Criminal Law Review” 2010, Vol. 10.
- Sinatra C., *The International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia and the Application of Genocide*, „International Criminal Law Review” 2005, Vol. 5.
- Siwicki M., *Karalność mowy nienawiści w internecie – aspekty prawno porównawcze*, „Palestra” 2007, nr 5–6.
- Siwicki M., *Podstawy określenia jurysdykcji cyberprzestępstw na gruncie polskiego ustawodawstwa karnego w świetle międzynarodowych standardów normatywnych*, „Palestra” 2013, nr 3–4.
- Siwicki M., *Podstawy określenia jurysdykcji karnej przestępstw prasowych w internecie*, „Przegląd Sądowy” 2013, nr 11–12.
- Siwicki M., *Pojęcie locus delicti i zasady jurysdykcji karnej w ujęciu prawno porównawczym*, cz. 1, „Europejski Przegląd Sądowy” 2011, nr 9.
- Siwicki M., *Pojęcie locus delicti i zasady jurysdykcji karnej w ujęciu prawno porównawczym*, cz. 2, „Europejski Przegląd Sądowy” 2011, nr 10.
- Skorupka J., *Podstawy karnoprawnej ochrony interesów finansowych wspólnot europejskich*, „Prokuratura i Prawo” 2004, z. 6.
- Skowron A., *Wokół ucieczki z miejsca zdarzenia i stanu wyższej konieczności*, „Paragraf na Drodze” 2006, nr 8.
- Skrzydło W., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2013.

- Śliwiński S., *Polskie prawo karne materialne. Część ogólna*, Warszawa 1946.
- Śliwowski J., *Prawo karne*, Warszawa 1979.
- Slomanson W.R., *Fundamental Perspectives on International Law*, Wadsworth Publishing 2010.
- Smeulers A., F. Grünfeld, *International Crimes and Other Gross Human Rights Violations. A Multi- and Interdisciplinary Textbook*, Leiden–Boston 2011.
- Sokalski W., *Kongres Prawa Karnego w Palermo*, „Głos Sądownictwa” 1933.
- Sowa M., *Odpowiedzialność karna sprawców przestępstw internetowych*, „Prokuratura i Prawo” 2002, nr 4.
- Sroka T., *Odpowiedzialność karna za niewłaściwe leczenie. Problematyka obiektywnego przypisania skutku*, Warszawa 2013.
- Stahl M., *Organy administracji publicznej, organy administrujące, rodzaje organów*, w: *System Prawa Administracyjnego. Tom 6. Podmioty administrujące*, red. R. Hauser, A. Wróbel, Z. Niewiadomski, Warszawa 2011.
- Stankiewicz M., *Dopuszczalność i przesłanki odpowiedzialności karnej uczestników międzynarodowych misji wojskowych przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym*, „Państwo i Prawo” 2008, z. 8.
- Stefański R., *Miejsce popełnienia przestępstwa. Problemy materialno-karne i procesowe*, w: *Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego*, Warszawa 2013.
- Steinborn S., *Ewolucja zasad współpracy karnej w obszarze Europy*, w: *Europejskie Prawo Karne*, red. A. Grzelak, M. Królikowski, A. Sakowicz, Warszawa 2012.
- Stelmach J., *Norma podstawowa*, w: *Studia z filozofii prawa 1*, Kraków 2001.
- Stelmach J., *Obowiązywanie prawa w sensie absolutnym i relatywnym*, w: *Teoria prawa. Filozofia prawa. Współczesne prawo i prawoznawstwo*, red. M. Borucka-Arctowa, Toruń 1998.
- Stoett P., *Human Rights, Global Ecopolitics, and Contested Landscapes of Sovereignty*, w: *Negotiating Sovereignty and Human Rights. Actors and Issues in Contemporary Human Rights Politics*, red. N. Shawki, M. Cox, Padstow 2009.
- Stolle P., T. Singelstein, *On the Aims and Actual Consequences of International Prosecution of Human Rights Crimes*, w: *International Prosecution of Human Rights Crimes*, red. W. Kaleck., M. Ratner, T. Singelstein, P. Weiss, Berlin–Heidelberg 2007.
- Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, 2014, <<https://www.bbn.gov.pl/ftp/SBN%20RP.pdf>>, dostęp: 4 grudnia 2015 r.
- Strzępek K. A., *Znaczenie prawne wstępu do Konstytucji. Rozważania oparte na orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, SN i Naczelnego Sądu Administracyjnego*, Warszawa 2013.
- Studnicki F., *Cybernetyka i prawo*, Warszawa 1969.
- Studnicki F., *Obecna rola zasady „nie można zasłaniać się nieznajomością prawa”*, „Studia Cywilistyczne” 1967, z. 10.
- Studnicki F., *Znajomość i nieznajomość prawa*, „Państwo i Prawo” 1962, z. 4.
- Suchorzewska A., *Ochrona prawna systemów informatycznych wobec zagrożenia cyberterroryzmem*, Warszawa 2010.
- Summer L. W., *Assisted Death: A Study in Ethics and Law*, Oxford University Press, 2011.

- Suwaj P.J., *O globalnym prawie administracyjnym w kontekście rozrostu prawa administracyjnego*, w: *Kryzys prawa administracyjnego? Tom 2. Inflacja prawa administracyjnego*, red. D. Kijowski, P.J. Suwaj, Warszawa 2012.
- Światłowski A., *Miejsce popełnienia przestępstwa a odpowiedzialność karna*, „Monitor Prawniczy” 1993, nr 4.
- Świda W., *Prawo karne*, Warszawa 1986.
- Świerczewski M., *Łączniki w normach kolizyjnych*, w: *Prawo prywatne międzynarodowe. Tom 20a*, red. M. Pazdan, Warszawa 2014.
- Szafarz R., *Obowiązkowa jurysdykcja Międzynarodowego Trybunału Karnego*, Warszawa, Wrocław, Kraków 1991.
- Szpak A., *Międzynarodowe prawo humanitarne*, Toruń 2014.
- Szpunar M., *Hierarchia źródeł prawa międzynarodowego*, w: *Prawo prywatne międzynarodowe. Tom 20a*, red. M. Pazdan, Warszawa 2014.
- Szwarc A., *Europeizacja prawa karnego*, w: *Nauka wobec współczesnych zagadnień prawa karnego w Polsce. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Aleksandrowi Tobisowi*, red. B. Janiszewski, Poznań 2004.
- Szyszkowska M., *Zarys filozofii prawa*, Białystok 2000.
- Tarapata S., *Dobro prawne w strukturze przestępstwa. Analiza teoretyczno-dogmatyczna*, niepublikowana praca doktorska.
- Tarapata S., *Głos w sprawie niebezprawnego naruszenia reguł postępowania z dobrem prawnym (o przypadku tzw. płonącego anioła)*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2013, z. 2.
- Tarnawski M., *Zagadnienie jedności i wielości przestępstw*, Poznań 1977.
- Tarnowska D., *Immunitety zakrajowości jako wyłączenie jurysdykcji polskich sądów karnych wobec przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych państw obcych (art. 578–584 k.p.k.)*, w: *Funkcje procesu karnego. Księga jubileuszowa Profesora Janusza Tylmana*, red. T. Grzegorzczak, Warszawa 2011.
- Taylor G.D.S., *The Content of the Rule Against Abuse of Right in International Law*, The „British Yearbook of International Law” 1972, Vol. 46.
- The Anti-Bribery and Anti-Corruption Review*, red. M.F. Meldelsohn, Londyn 2014.
- The obligation to extradite or prosecute (aut dedere aut judicare)*, Final Report of the International Law Commission, 2014, <http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/reports/7_6_2014.pdf>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Princeton Project on Universal Jurisdiction*, Princeton 2001.
- The responsibility to protect*, Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty, December 2001, <<http://responsibilitytoprotect.org/ICISS%20Report.pdf>>, dostęp: 23 lutego 2016 r.
- Tokarczyk R., *Filozofia prawa*, Warszawa 2009.
- Tylman J., *Środki przymusu w postępowaniu karnym przeciwko cudzoziemcom*, w: *Przystępczość przygraniczna. Postępowanie karne przeciwko cudzoziemcom w Polsce*, red. A. Szwarc, Poznań 2000.
- Tyranowski J., *Integralność terytorialna, nienaruszalność granic i samostanowienie w prawie międzynarodowym*, Warszawa–Poznań 1990.

- Tyranowski J., *Opinie w sprawie ratyfikacji przez Polskę Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego. Opinia 14*, „Przegląd Sądowy” 2001, nr 4.
- Tyranowski J., *Suwerenna równość, samostanowienie i interwencja w prawie międzynarodowym*, w: *Pokój i sprawiedliwość przez prawo międzynarodowe. Zbiór studiów z okazji sześćdziesiątej rocznicy urodzin Profesora Janusza Gilasa*, Toruń 2007.
- Tyranowski J., *Zasada suwerennej równości państw a inne podstawowe zasady prawa międzynarodowego (wybrane problemy do dyskusji)*, w: *Suwerenność we współczesnym prawie międzynarodowym. Materiały III Ogólnopolskiej Konferencji Prawa Międzynarodowego, Jabłonna, 24-26 maja 1990 r.*, Warszawa 1991.
- Tyszkiewicz L., *O definicji przestępstwa, jej strukturze i elementach*, *Problemy Prawa Karnego*, Tom 21, Katowice 1995.
- Tyszkiewicz L., *O przestępstwie trwałym i jego desygnatach*, w: *W kręgu teorii i praktyki prawa karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Andrzeja Wąska*, red. L. Leszczyński, E. Skrętowicz, Z. Hołda, Lublin 2005.
- Van Schaack B., *Crimen Sine Lege: Judicial Lawmaking at the Intersection of Law and Morals*, „Georgetown Law Journal” 2008, Vol. 97.
- Von Heinegg W.H., *Territorial Sovereignty and Neutrality in Cyberspace*, „International Law Studies” 2013, Vol. 89.
- Wald P.M., *International Criminal Courts – A Stormy Adolescence*, „Virginia Journal of International Law” 2006, Vol. 46.
- Walker N., *Sovereignty Frames and Sovereignty Claims*, w: *Sovereignty and the Law: Domestic, European and International Perspectives*, red. R. Rawlings, P. Leyland, A. Young, Oxford 2013.
- Warylewski J., *Prawo karne. Część ogólna*, Warszawa 2009.
- Wąsek A. (aktualizacja M. Kulik), w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. M. Filar, Warszawa 2014.
- Wąsek A., *Kodeks karny. Komentarz. Tom 1 (art. 1–31)*, Gdańsk 1999.
- Wąsek A., w: *Kodeks karny. Komentarz. Tom 1. Art. 1–116*, Gdańsk 2005.
- Wąsek A., *Zakres obowiązywania ustawy karnej polskiej wobec cudzoziemców*, w: *Przestępczość przygraniczna. Postępowanie karne przeciwko cudzoziemcom w Polsce*, red. A. Szwarc, Poznań 2000.
- Wasilkowski A., *Przestrzeganie prawa międzynarodowego (art. 9 Konstytucji RP)*, w: *Otwarcie Konstytucji RP na prawo międzynarodowe i procesy integracyjne*, red. K. Wójtowicz, Warszawa 2006.
- Wasilkowski A., *Suwerenność a współzależność*, w: *Suwerenność we współczesnym prawie międzynarodowym. Materiały III Ogólnopolskiej Konferencji Prawa Międzynarodowego, Jabłonna, 24–26 maja 1990 r.*, Warszawa 1991.
- Wasilkowski A., *Suwerenność w prawie międzynarodowym i prawie europejskim*, w: *Prawo międzynarodowe publiczne a prawo europejskie. Konferencja Katedr Prawa Międzynarodowego, Karpacz, 15–18 maja 2002*, red. J. Kolasa, A. Kozłowski, Wrocław 2003.
- Wasiński M., *Jurysdykcja legislacyjna państwa w prawie międzynarodowym publicznym*, „Państwo i Prawo” 2002, nr 3.
- Wasiński M., *Jurysdykcja legislacyjna państwa w prawie międzynarodowym*, „Państwo i Prawo” 2002, z. 3.

- Waszczyński J., *Prawo karne w zarysie. Nauka o ustawie karnej i przestępstwie*, Łódź 1992.
- Watson G.R., *Offenders Abroad: The Case for Nationality-Based Criminal Jurisdiction*, „Yale Journal of International Law” 1992, Vol. 17.
- Watson G.R., *The Passive Personality Principle*, „Texas International Law Journal” 1993, Vol. 28.
- Wiak K., *Pojęcie przestępstwa terrorystycznego w prawie Unii Europejskiej*, w: *Hominum causa omne ius constitutum est. Księga jubileuszowa ku czci Profesor Alicji Grześkowiak*, Lublin 2006.
- Wiak K., w: *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2015.
- Wild J., *Prince of Sealand who took independent streak to the limit*, „Financial Times”, Oct 12, 2012.
- Wilson R., *National Interests And Claims in the Antarctic*, „Arctic” 1964, Vol. 17, No. 1.
- Wojtaszczyk A., Zontek W., *Czy art. 12 k.k. jest ciągłym problemem?*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2007, nr 2.
- Wojtyczek K., *Przekazywanie kompetencji państwa organizacjom międzynarodowym. Wybrane zagadnienia prawnokonstytucyjne*, Kraków 2007.
- Woleński J., *Obowiązywanie prawa w ujęciu H.L.A. Harta*, „Zeszyty Naukowe UJ. Prace Prawnicze” 1971, z. 51.
- Wołpiuk W. J., *Niepodległość i suwerenność. Dystynkcje pojęciowe*, w: *Spór o suwerenność*, red. W.J. Wołpiuk, Warszawa 2001.
- Wolter W., *Międzynarodowe prawo karne*, Kraków 1939.
- Wolter W., *Nauka o przestępstwie*, Warszawa 1973.
- Wolter W., *Zakres mocy obowiązującej ustawy karnej co do miejsca, podmiotu i przedmiotu przestępstwa na tle projektu kodeksu karnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*, „Państwo i Prawo” 1953, z. 2.
- Wolter W., *Zasady odpowiedzialności karnej (na tle projektu kodeksu karnego PRL z 1968 r.)*, „Państwo i Prawo” 1968, z. 4–5.
- Wood D.P., *The Structure of Sovereignty*, „Lewis and Clark Law Review” 2014, Vol. 18.
- Woodliffe J.C., *Some Legal Aspects of Pirate Broadcasting in the North Sea*, „Netherlands International Law Review” 1965, Vol. 12(4).
- Wowerka A., *Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne*, w: *System Prawa Prywatnego. Tom 20A*, red. M. Pazdan, Warszawa 2014.
- Wróbel A., *Komentarz do art. 288 TFUE*, w: *Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komentarz. Tom 3*, red. A Wróbel, Warszawa 2012.
- Wróbel W., *Pojęcie „dobra prawnego” w wykładni przepisów prawa karnego*, w: *Aktualne problemy prawa karnego. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70. urodzin Profesora Andrzeja J. Szwarcza*, red. T. Sokołowski, Ł. Pohl, R. Zawłocki, Poznań 2009.
- Wróbel W., *Prawnomaterialne aspekty ratyfikacji Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego. Wykład habilitacyjny*, praca niepublikowana.
- Wróbel W., *Relacyjne i wartościujące ujęcie bezprawności w prawie karnym*, *Przegląd Prawa Karnego* 1993, z. 8.
- Wróbel W., *Struktura normatywna przepisu prawa karnego*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 1993, z. 3.

- Wróbel W., *Zagadnienie naruszenia reguł wymaganej ostrożności*, w: *Orzecznictwo sądowe w sprawach karnych. Aspekty europejskie i unijne*, red. L. Gardocki, J. Godyń, M. Hudzik, L. Paprzycki, Warszawa 2008.
- Wróbel W., *Zmiana normatywna i zasady intertemporalne w prawie karnym*, Kraków 2003.
- Wróbel W., *Znamiona normy sankcjonowanej i sankcjonującej w przepisie prawa karnego*, niepublikowana rozprawa doktorska, Kraków 1992.
- Wróbel W., Zoll A., *Polskie prawo karne. Część ogólna*, Kraków 2010.
- Wróblewski J., *Lex generalis a lex specialis*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego” 1963, z. 28.
- Wróblewski J., *Obowiązywanie systemowe i granice dogmatycznego podejścia do systemu prawa*, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 1986, Tom 36.
- Wróblewski J., *Sądowe stosowanie prawa*, Warszawa 1988.
- Wróblewski J., *Zasady tworzenia prawa*, Warszawa 1989.
- Wrońska I., *Ludność jako element składowy państwa. Uwagi na tle pojęcia tożsamości narodowej i przynależności narodu*, w: *Państwo i terytorium w prawie międzynarodowym*, red. J. Menkes, E. Cała-Wacinkiewicz, Warszawa 2015.
- Wyrembak J., *Bezprawność jako sprzeczność czynu sprawcy z normą prawną*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2007, nr 3.
- Wyrembak J., *O wątpliwej metodzie kreowania bezprawności*, „Czasopismo prawa karnego i nauk penalnych” 2009, z. 1.
- Wyrembak J., *Ogólna definicja przestępstwa a opis jego materialnej treści*, „Państwo i Prawo” 1993, z. 4.
- Wyrozumska A., *Formy zapewnienia skuteczności prawa międzynarodowemu w porządku krajowym*, w: *Prawo międzynarodowe i wspólnotowe w wewnętrznym porządku prawnym*, red. M. Kruk, Warszawa 1997.
- Wyrozumska A., *Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego – najważniejsze rozwiązania instytucjonalne a ratyfikacja Konwencji Rzymskiej przez Polskę*, „Przegląd Prawa Europejskiego” 1999, nr 2.
- Z teorii i filozofii prawa Zygmunta Ziemińskiego*, red. S. Wronkowska, Warszawa 2007
- Zajadło J., *Formuła Radbrucha. Filozofia prawa na granicy pozytywizmu prawniczego i prawa natury*, Gdańsk 2001.
- Zajadło J., *Odpowiedzialność za mur. Procesy strzelców przy Murze Berlińskim*, Gdańsk 2003.
- Zawłocki R., *Pojęcie przestępstwa*, w: *System prawa karnego. Nauka o przestępstwie. Tom 3*, red. R. Dębski, Warszawa 2013.
- Zielińska E., *Harmonizacja sankcji karnych w Unii Europejskiej*, w: *Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka*, red. J. Giezek, Kraków 2006.
- Zielińska E., *Europeizacja i harmonizacja prawa karnego w ramach Unii Europejskiej*, w: *System Prawa Karnego. Tom 2. Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011.
- Ziemiński Z., *Normy etyczne a normy aksjologiczne w koncepcji Cz. Znamierowskiego*, „Studia Filozoficzne” 1963, Nr 2.

- Ziemiński Z., *O systemie prawnym*, w: *Z teorii i filozofii prawa Zygmunta Ziemińskiego*, red. S. Wronkowska, Warszawa 2007.
- Ziemiński Z., *Podstawowe problemy prawoznawstwa*, Warszawa 1980.
- Ziemiński Z., *Problematyka ogólna zbiegu przepisów prawnych*, w: *Z teorii i filozofii prawa Zygmunta Ziemińskiego*, red. S. Wronkowska, Warszawa 2007.
- Ziemiński Z., *Teoria prawa*, Warszawa–Poznań 1973.
- Zimmermann J., *Granice regulacji materialnoprawnej w prawie administracyjnym*, w: *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego*, red. J. Boć, A. Chajbrowicz, Wrocław 2009.
- Zimmermann J., *Jedność prawa administracyjnego*, w: *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, red. J. Supernat, Wrocław 2009.
- Zoll A., *Brak wymaganych kwalifikacji działającego podmiotu jako przesłanka odpowiedzialności za przestępstwo nieumyślne*, „*Studia Prawnicze*” 1988.
- Zoll A., *Godność człowieka jako źródło wolności i praw*, w: *Hominum causa omne ius constitutum est. Księga jubileuszowa ku czci Profesor Alicji Grześkowiak*, red. A. Dębiński, M. Gałązka, R.G. Hałas, K. Wiak, Lublin 2006.
- Zoll A., *Karalność i karygodność czynu jako odrębne elementy struktury przestępstwa*, w: *Teoretyczne problemy odpowiedzialności karnej w polskim oraz niemieckim prawie karnym*, Wrocław 1990.
- Zoll A., *Materialne określenie przestępstwa w projekcie kodeksu karnego*, w: *Problemy kodyfikacji prawa karnego. Księga ku czci Profesora Mariana Cieślaka*, red. S. Waltoś, Kraków 1993.
- Zoll A., *Materialne określenie przestępstwa*, „*Prokuratura i Prawo*” 1997, nr 2.
- Zoll A., *O normie prawnej z punktu widzenia prawa karnego*, *Krakowskie Studia Prawnicze*, Rok XXIII, 1990.
- Zoll A., *Problemy tzw. przestępstwa ciągłego w propozycjach projektu kodeksu karnego*, „*Przegląd Sądowy*” 2004, nr 3.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom 1. Komentarz do art. 1–116 k.k.*, red. A. Zoll, Warszawa 2007.
- Zoll A., w: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom 1. Komentarz do art. 1–116*, red. A. Zoll, Warszawa 2012.
- Zoll A., w: *Komentarz do kodeksu karnego. Część ogólna*, red. K. Buchała, Warszawa 1994.
- Zoll A., *Zasady odpowiedzialności karnej*, Nowa kodyfikacja karna. Kodeks karny, Warszawa 1998.
- Żółtek S., *Znamiona normatywne w ujęciu semantyczno-instytucjonalnym*, „*Internetowy Przegląd Prawniczy TBSP UJ*” 2015, nr 1.
- Zurbuchen S., *Vettel’s „Law of Nation” and Principle od Non-Intervention*, *Grotiana* 31, 2010.
<<http://wiadomosci.onet.pl/forum/norwegia-pierwsi-swiadkowie-zeznaja-w-procesie-bre,0,655089,0,czytaj.html>>, dostęp: 2 maja 2016 r.
- <<http://wiadomosci.onet.pl/swiat/anders-breivik-skazany-lawina-komentarzy-w-sieci/pvrnr>>, dostęp: 2 marca 2016 r.

Akty prawne

- Akt końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), Sporządzony w Helsinkach dnia 1 sierpnia 1975 r., <http://stosunki-miedzynarodowe.pl/traktaty/akt_koncowy_KBWE.pdf>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Code Pénal, wersja ujednoliconą z 16 marca 2016 r., <<https://www.legifrance.gouv.fr/>>, dostęp: 4 kwietnia 2016 r.
- Constitution of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, <<http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002269/226924e.pdf#page=6>>, dostęp: 18 maja 2015 r.
- Decyzja ramowa Rady z dn. 13 czerwca 2002 r., 2002/475/WSiSW, w sprawie zwalczania terroryzmu, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=URISERV:l33168&from=PL>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Decyzja ramowa Rady z dn. 13 czerwca 2002 r., 2002/584/WSiSW, w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskim, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 190/1.
- Decyzja Ramowa Rady z dn. 25 października 2004 r., 2004/757/WSiSW ustanawiająca minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 335/8.
- Drugi Protokół Fakultatywny do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w sprawie zniesienia kary śmierci, przyjęty w Nowym Jorku dnia 15 grudnia 1989 r. (Dz.U. 2014, poz. 891).
- Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 309/15.
- Dyrektywa UE 2015/849 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 141/73.
- Europejska konwencja o zwalczaniu terroryzmu, sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r. (Dz.U. 1996, nr 117, poz. 557).
- Karta Narodów Zjednoczonych, Statut Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości i Porozumienie ustanawiające Komisję Przygotowawczą Narodów Zjednoczonych (Dz.U. 1947, nr 23, poz. 90).
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, C 3/389.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483).
- Konwencja dotycząca traktowania jeńców wojennych, podpisana w Genewie dnia 27 lipca 1929 r., ratyfikowana zgodnie z ustawą z dn. 18 lutego 1932 r. (Dz.U. 1932, nr 103, poz. 866).
- Konwencja Genewska o polepszeniu losu chorych i rannych w armiach czynnych, podpisana dnia 27 lipca 1929 r., ratyfikowana zgodnie z ustawą z dn. 28 stycznia 1932 r. (Dz.U. 1932, nr 103, poz. 864).
- Konwencja genewska z 22 sierpnia 1864 r., <http://www.pck.org.pl/pliki/mph/1864_genewa_-_ranni_zolnierze.pdf>, dostęp: 15 maja 2016 r.

- Konwencja genewska z 6 lipca 1906 r., <http://www.pck.org.pl/pliki/mph/1906_Genewa_-_KG.pdf>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzona w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r. (Dz.U. 2002, nr 59, poz. 543).
- Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r. (Dz.U. 1995, nr 15, poz. 69).
- Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r. (Dz.U. 2005 nr 18 poz. 158).
- Konwencja o ochronie fizycznej materiałów jądrowych wraz z załącznikami I i II, otwarta do podpisu w Wiedniu i w Nowym Jorku w dniu 3 marca 1980 r. (Dz.U. 1989, nr 17, poz. 93).
- Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzona w Brukseli dnia 26 lipca 1995 r., Protokół do Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z dn. 26 lipca 1995 r., sporządzony w Dublinie dnia 27 września 1996 r., Protokół w sprawie interpretacji w trybie orzeczenia wstępnego przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z dn. 26 lipca 1995 r., sporządzony w Brukseli dnia 29 listopada 1996 r., oraz Drugi Protokół do Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich sporządzony w Brukseli dnia 19 czerwca 1997 r. (Dz.U. 2009, nr 208, poz. 1603).
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284).
- Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, sporządzona w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r. (Dz.U. 2003, nr 46, poz. 394).
- Konwencja o rejestracji obiektów wypuszczonych w przestrzeń kosmiczną, otwarta do podpisania w Nowym Jorku dnia 14 stycznia 1975 r. (Dz.U. 1979, nr 5, poz. 22).
- Konwencja o zapobieganiu przestępstwom i karaniu sprawców przestępstw przeciwko osobom korzystającym z ochrony międzynarodowej, w tym przeciwko dyplomatom, sporządzona w Nowym Jorku dnia 14 grudnia 1973 r. (Dz.U. 1983, nr 37, poz. 168).
- Konwencja o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi, sporządzona w Hadze dnia 16 grudnia 1970 r. (Dz.U. 1972, nr 25, poz. 181).
- Konwencja o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1997 r. (Dz.U. 2001, nr 23, poz. 264).
- Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r. (Dz.U. 2015, poz. 728).
- Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r. (Dz.U. 2008, nr 165, poz. 1028).

- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r. (Dz.U. 2008, nr 161, poz. 998).
- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 18 grudnia 1979 r. (Dz.U. 1982, nr 10, poz. 71).
- Konwencja w sprawie przestępstw i niektórych innych czynów popełnionych na pokładzie statków powietrznych, sporządzona w Tokio dnia 14 września 1963 r. (Dz.U. 1971, nr 15, poz. 147).
- Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 10 grudnia 1984 r. (Dz.U. 1989, nr 63, poz. 378).
- Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1948 r. (Dz.U. 1952, nr 2, poz. 9).
- Konwencja w sprawie znakowania plastycznych materiałów wybuchowych w celu ich wykrywania, podpisana w Montrealu dnia 1 marca 1991 r. (Dz.U. 2007, nr 135, poz. 948).
- Konwencja w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji, ratyfikowana na podstawie ustawy z dn. 29 lutego 1952 r. (Dz.U. 1952, nr 41, poz. 278).
- Konwencja Wiedeńska o Prawie Traktatów sporządzona w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r. (Dz.U. 1990, nr 74, poz. 439).
- Konwencje o ochronie ofiar wojny, podpisane w Genewie dnia 12 sierpnia 1949 r. (Dz.U. 1956, nr 38, poz. 171).
- Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu aktów terroryzmu jądrowego, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 13 kwietnia 2005 (Dz.U. 2010, nr 112, poz. 740).
- Międzynarodowa konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 9 grudnia 1999 r. (Dz.U. 2004, nr 263, poz. 2620).
- Międzynarodowa Konwencja ONZ o zwalczaniu terrorystycznych ataków bombowych, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 grudnia 1997 r. (Dz.U. 2007, nr 66, poz. 438).
- Międzynarodowa konwencja przeciwko braniu zakładników, Nowy Jork, 10 grudnia 1979 r. (Dz.U. 2000, nr 106, poz. 1123).
- Międzynarodowa konwencja w sprawie zwalczania aktów terroryzmu jądrowego, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 kwietnia 2005 r. (Dz.U. 2010, nr 112, poz. 740).
- Międzynarodowa Konwencja w sprawie zwalczania obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznymi, podpisana dnia 12 września 1923 r. w Genewie (Dz.U. 1927, nr 71, poz. 621).
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz.U. 1977, nr 38, poz. 167).
- Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, Rządem Republiki Białorusi i Rządem Republiki Litewskiej w sprawie punktu styku granic państwowych Rzec-

- zypospolitej Polskiej, Republiki Białorusi i Republiki Litewskiej, podpisane w Wilnie dnia 16 września 2009 r. (M.P. 2011, nr 13, poz. 139).
- Porozumienie międzynarodowe w przedmiocie ścigania i karania głównych przestępców wojennych Osi Europejskiej, Karta Międzynarodowego Trybunału Wojskowego, Londyn, 8 sierpnia 1945 r. (Dz.U. 1947, nr 63, poz. 367).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją 217/III A w dniu 10 grudnia 1948 r. w Paryżu, dokument, w: *Księga Jubileuszowa Rzecznika Praw Obywatelskich. Tom 2. Wybór dokumentów prawa międzynarodowego, dotyczących praw człowieka*, red. M. Zubik, Warszawa 2008, s. 11–16.
- Protokół o zwalczaniu bezprawnych czynów przemocy w portach lotniczych obsługujących międzynarodowe lotnictwo cywilne uzupełniający Konwencję o zwalczaniu bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego podpisaną w Montrealu dnia 23 września 1971 r., sporządzony w Montrealu dnia 24 lutego 1988 r. (Dz.U. 2006, nr 48, poz. 348).
- Protokół w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu stałych platform umieszczonych na szelfie kontynentalnym, sporządzony w Rzymie dnia 10 marca 1988 r. (Dz.U. 2002, nr 22, poz. 211).
- Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 2625 (XXV) z 24 października 1970 r., <<http://www.groczus.edu.pl/Documents/dekl2625.html>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II), <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=URISERV:l16027&from=PL>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dn. 7 sierpnia 2013 r. w sprawie klasyfikacji statków powietrznych (Dz.U. 2013, poz. 1032).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dn. 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I), <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=URISERV:jl0006&from=PL>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 11 lipca 1932 r. – Kodeks karny (Dz.U. 1932, nr 60, poz. 571).
- Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r. (Dz.U. 2003, nr 78, poz. 708).
- Standards of Conduct for Interrogation under 18 U.S.C. sections 2340-2340A*, <<http://news.findlaw.com/nytimes/docs/doj/bybee80102mem.pdf>>, dostęp: 5 maja 2016.
- Statut MTKJ: <http://www.icty.org/x/file/Legal%20Library/Statute/statute_sept09_en.pdf>, dostęp: 16 lutego 2016 r.
- Statut SSJL – Agreement between the United Nations and the Government of Sierra Leone and Statute of the Special Court for Sierra Leone, 16 January 2002: <<http://www.rscsl.org/Documents/RSCSL%20Agreement%20and%20Statute.pdf>>, dostęp: 16 lutego 2016 r.
- Strafgesetzbuch (StGB), <<https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/BJNR001270871.html>>, dostęp: 4 kwietnia 2016 r.

- The Antarctic Act 1994, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/24-25/100/section/10>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/24/section/113>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Channel Tunnel Act 1987, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1987/53/section/10>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Computer Misuse Act, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/part/7>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Criminal Justice (Terrorism and Conspiracy) Act 1998, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1998/40/section/5>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Criminal Justice Act 1948, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Geo6/11-12/58/section/31>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Criminal Justice Act 1988, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1988/33/section/134>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Criminal Justice Act 1993, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1993/36/section/2>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Criminal Justice Act 1993, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1993/36/section/71>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Fraud Act 2006, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/35/section/2>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Geneva Conventions Act 1957, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Eliz2/5-6/52/contents>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The International Criminal Court Act 2001, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/17/contents>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Merchant Shipping Act 1995, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1995/21>> dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Misuse of Drugs Act 1971, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1971/38/section/20>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Offences Against the Person Act 1861, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/24-25/100/section/10>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Official Secrets Act 1989, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1989/6/section/15>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Proceeds of Crime Act 2002, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/29/part/7>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Sex Offenders Act 1997, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1997/51/section/7>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Sexual Offences (Conspiracy and Incitement) Act 1996, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/29/section/1>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Taking of Hostages Act 1982, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1982/28/body>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Territorial Sea Act 1987, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1987/49/body>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Terrorism Act 2000, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11>>, dostęp: 15 maja 2016 r.

- The Treason Act 1351, <<http://www.legislation.gov.uk/aep/Edw3Stat5/25/2>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The Treason Felony Act 1848, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Vict/11-12/12/section/3>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- The United Nations Personnel Act 1997, <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1997/13/contents>>, dostęp: 15 maja 2016 r.
- Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o potwierdzeniu istniejącej między nimi granicy, podpisany w Warszawie dnia 14 listopada 1990 r. (Dz.U. 1992, nr 14, poz. 54).
- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, 2010/C 83/01
- Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzony w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r. (Dz.U. 2009, nr 203, poz. 1569).
- Układ o zasadach działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej łącznie z księżycem i innymi ciałami niebieskimi sporządzony w Moskwie, Londynie i Waszyngtonie dnia 27 stycznia 1967 r. (Dz.U. 1968, nr 14, poz. 82).
- Układ w sprawie Antarktyki, podpisany w Waszyngtonie dnia 1 grudnia 1959 r. (Dz.U. 1961, nr 46, poz. 237).
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o wspólnej granicy państwowej, sporządzona w Pradze dnia 17 stycznia 1995 r. (Dz.U. 1996, nr 46, poz. 205).
- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką o wspólnej granicy państwowej, sporządzona w Warszawie dnia 6 lipca 1995 r. (Dz.U. 1996, nr 55, poz. 248).
- Ustawa z dn. 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2007, nr 147, poz. 1033).
- Ustawa z dn. 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. 2013, poz. 1650).
- Ustawa z dn. 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U., 1990, nr 78 poz. 461).
- Ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2004, nr 93, poz. 889).
- Ustawa z dn. 18 marca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks wykroczeń (Dz.U. 2004, nr 69, poz. 626).
- Ustawa z dn. 18 września 2001 r. Kodeks morski (Dz.U. 2001, nr 138, poz. 1545).
- Ustawa z dn. 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. 2012, poz. 161).
- Ustawa z dn. 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. 2004, nr 173, poz. 1807).
- Ustawa z dn. 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 1997, nr 98, poz. 602).
- Ustawa z dn. 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. 2011, nr 197, poz. 1172 z późn. zm.).
- Ustawa z dn. 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz.U. 2010, nr 107, poz. 679).
- Ustawa z dn. 20 maja 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy o Policji, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks karny oraz ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2010, nr 98, poz. 626).
- Ustawa z dn. 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz.U. 2001, nr 5, poz. 43).

- Ustawa z dn. 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, (Dz.U. 1985, nr 14, poz. 60).
- Ustawa z dn. 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. 1991, nr 32, poz. 131).
- Ustawa z dn. 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. 2009, nr 31, poz. 206).
- Ustawa z dn. 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 1266).
- Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005, nr 179, poz. 1485).
- Ustawa z dn. 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz.U. 1997, nr 133, poz. 884).
- Ustawa z dn. 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz.U. 2002, nr 130, poz. 1112).
- Ustawa z dn. 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz.U. 2001, nr 49, poz. 508).
- Ustawa z dn. 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. 2011, nr 80, poz. 432).
- Ustawa z dn. 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. 1998, nr 91, poz. 578).
- Ustawa z dn. 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. 2014, poz. 1863).
- Ustawa z dn. 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. 1997, nr 88, poz. 553, ze zm).
- Ustawa z dn. 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. 2001, nr 126, poz. 1381).
- Ustawa z dn. 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. 1994, nr 89, poz. 414).
- Ustawa z dn. 9 września 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy – Prawo bankowe (Dz.U. 2000, nr 93, poz. 1027).
- Ustawa z dn. 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. 1964, nr 16, poz. 93, ze zm.).
- Völkerstrafgesetzbuch* (VStGB), <<http://www.gesetze-im-internet.de/vstgb/>>, dostęp: 4 kwietnia 2016 r.
- Уголовный Кодекс Российской Федерации, <<http://pravo.gov.ru/proxy/ips/?docbody=&nd=102041891>>, dostęp: 5 kwietnia 2016 r.

Orzecnictwo

- B.E. Chattin (United States.) v. United Mexican States*, Reports Of International Arbitral Awards, 23 July 1927, Vol. 4.
- Barcelona Traction Case, Separate Opinion in the judgment of the International Court of Justice of 5 February 1970*, <<http://www.icj-cij.org/docket/files/50/5397.pdf>>, dostęp: 18 maja 2015 r.
- Belgium v. Senegal*, International Court of Justice Reports of Judgments, Advisory Opinions and Orders Questions Relating to the Obligation to Prosecute or Extradit, Judgment of 20 July 2012, <<http://www.icj-cij.org/docket/files/144/17064.pdf>>, dostęp: 18 kwietnia 2016 r.
- Case Concerning Right Of Passage Over Indian Territory, Portugal v. India*, Merits, International Court of Justice Reports of Judgments, Advisory Opinions and Orders, Judgment of 12 November 1960, <<http://www.icj-cij.org/docket/files/10/10101.pdf>>, dostęp: 18 kwietnia 2016 r.

- ment Of 12 April 1960, <<http://www.icj-cij.org/docket/files/32/4521.pdf>>, dostęp: 21 maja 2015 r.
- Corfu Channel Case*, International Court of Justice. Reports of Judgments, Advisory Opinions And Orders, Judgement of April 9th, 1949, <<http://www.icj-cij.org/docket/files/1/1645.pdf>>, dostęp: 21 maja 2015 r.
- Island of Palmas Case (Netherlands v. USA)*, Reports of International Arbitral Awards, 4 April 1928 Vol. II, <http://legal.un.org/riaa/cases/vol_II/829-871.pdf>, dostęp: 19 maja 2015 r.
- Lotus Case*, Publications of the Permanent Court of International Justice. Series A.-No. 70, September 7th, 1927, Collection Of Judgments, The Case of the S.S. LOTUS, <http://www.icj-cij.org/pcij/serie_A/A_10/30_Lotus_Arret.pdf>, dostęp: 18 maja 2015 r.
- Lubanga Case*, The Prosecutor v. Thomas Lubanga Dyilo, ICC-01/04-01/06, <http://www.icc-cpi.int/iccdocs/PIDS/publications/LubangaENG.pdf>>, dostęp: 15 lipca 2015 r.
- Nicaragua v. USA*, International Court of Justice. Reports of Judgments, Advisory Opinions And Orders. Case Concerning Military and Paramilitary Activities in and Against Nicaragua, Judgment Of 27 June 1986; <<http://www.icj-cij.org/docket/files/70/6503.pdf>>, dostęp: 18 maja 2015 r.
- Nottebohm Case (Liechtenstein v. Guatemala)*, International Court of Justice Reports of Judgments, Advisory Opinions and Orders, Second Phase, Judgment Of April 6th, 1955, <<http://www.icj-cij.org/docket/files/18/2674.pdf>>, dostęp: 18 maja 2015 r.
- Postanowienie SN z 16 grudnia 1994 r. I KZP 29/94 (OSNKW 1995, nr 1–2, poz. 4).
- Postanowienie SN z 17 września 2014 r. V KK 204/14 (LEX nr 15375).
- Postanowienie SN z 20 czerwca 2005 r., WZ 49/05 (OSNwSK 2005, nr 1, poz. 1196).
- Postanowienie SN z 22 listopada 2011 r., IV KK 267/11 (LEX nr 1095846).
- Postanowienie SN z 4 września 2015 r., III KK 76/15 (OSNKW 2015, nr 11, poz. 91).
- Postanowienie SN z 15 lutego 2012 r., II KK 193/11, OSNKW 2012, nr 9, poz. 89.
- Prosecutor v. Dusko Tadic a/k/a "Dule"*, Decision on the Defence Motion or Interlocutory Appeal on Jurisdiction, Decision of 2 October 1995, <<http://www.icty.org/x/cases/tadic/acdec/en/51002.htm>>, dostęp: 5 kwietnia 2016 r.
- Prosecutor v. Furundzija*, Case No.: IT-95-17/1-T, <<http://www.icty.org/x/cases/furundzija/tjug/en/fur-tj981210e.pdf>>, dostęp: 17 lipca 2015 r.
- The Case of the S. S. Wimbledon 1923*, Permanent Court of International Justice, Series A, No. 1, <http://www.icj-cij.org/pcij/serie_A/A_01/03_Wimbledon_Arret_08_1923.pdf>, dostęp: 19 maja 2015 r.
- The Diversion Of Water From The Meuse, Individual Opinion by Mr. Hudson*, Permanent Court Of International Justice, Series A. /B. Judgments, Orders And Advisory Opinions, Fascicule No. 70, <http://www.icj-cij.org/pcij/serie_AB/AB_70/06_Meuse_Opinion_Hudson.pdf>, dostęp: 19 maja 2015 r.
- The North Sea Continental Shelf Cases* (Federal Republic Of Germany/Denmark; Federal Republic of Germany/Netherlands), International Court Of Justice Reports Of Judgments, Advisory Opinions And Orders: <<http://www.icj-cij.org/docket/files/52/5561.pdf>>, dostęp: 19 maja 2015 r.
- Treatment of Polish Nationals and Other Persons of Polish Origin or Speech in the Danzig Territory*, Advisory Opinion of February 4th, 1932 Permanent Court of International

- Justice Series A/B. Judgments, Orders And Advisory Opinions, Fascicule No. 44, <http://www.icj-cij.org/pcij/serie_AB/AB_44/01_Traitement_nationaux_polonais_Avis_consultatif.pdf>, dostęp: 21 maja 2015 r.
- Uchwała SN z 1 lipca 1993 r., I KZP 11/93 (OSNKW 1993, nr 7–8, poz. 45).
- Uchwała SN z 20 czerwca 1991 r., I KZP 11/91 (OSNKW 1991, nr 10–12, poz. 48).
- Uchwała SN z 21 maja 2004 r., sygn. I KZP 42/03 (OSNKW 2004, nr 5, poz. 47).
- Uchwała SN z 23 czerwca 1992 r., I KZP 20/92 (OSNKW 1992, nr 9–10, poz. 59).
- Uchwała SN z 28 stycznia 2016 r., sygn. akt I KZP 15/15 (LEX 1963641).
- Uchwała SN z 30 lipca 2002 r., I KZP 19/02 (OSNKW 2002, nr 9–10, poz. 67).
- Wyrok ETPC *Paton v United Kingdom*, skarga nr 8416/78, <http://www.hrcr.org/safrica/life/paton_uk.html>, dostęp: 6 marca 2016 r.
- Wyrok ETPC z 10 listopada 2004 r., skarga nr 67335/01.
- Wyrok ETPC z 22 marca 2001 r. w sprawie Streletz, Kessler i Krenz v. Niemcy, skargi nr 34044/96, nr 35532/97 i nr 44801/98.
- Wyrok ETPC, Wielka Izba z 21 października 2013 r., skarga nr 42750/09.
- Wyrok ETPC, Wielka Izba, z 17 września 2009 r., skarga nr 10249/03.
- Wyrok ETS, Sprawa T-279/02, *Degussa v. Komisja Wspólnot Europejskich* (Dz.U.U.E.C. 2006, nr 131, poz. 37/2).
- Wyrok SA w Krakowie z 22 kwietnia 2014 r., sygn II AKa 37/14 (KZS 2014/5/62).
- Wyrok SA w Łodzi z 24 stycznia 2001 r., II AKa 240/01, „Prokuratura i Prawo” wkł. 2004, nr 3.
- Wyrok SA w Lublinie z 15 października 2013 r., II AKa 184/13 (LEX nr 1402924).
- Wyrok SA w Warszawie z 12 czerwca 2013 r., II AKa 170/13 (LEX nr 1409347).
- Wyrok SA w Warszawie z 4 grudnia 2003 r., II AKa 308/03 (LEX nr 1681292).
- Wyrok SN z 17 marca 2011 r., III KK 352/10 (LEX nr 794160).
- Wyrok SN z 18 sierpnia 2005 r., WA 18/05 (OSNwSK 2005/1/1551).
- Wyrok SN z 20 listopada 2014 r., sygn. akt IV KK 257/14, <<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/IV%20KK%20257-14.pdf>>, dostęp: 1 maja 2016 r.
- Wyrok SN z 29 marca 2011 r. III KK 365/10 (OSNKW 2011, nr 7, poz. 58).
- Wyrok TK z 10 grudnia 2002 r., sygn. akt K 27/02 (Dz.U. 2002, nr 214, poz. 1815).
- Wyrok TK z 11 maja 2005 r. Sygn. akt K 18/04 (Dz.U. 2005, nr 86, poz. 744).
- Wyrok TK z 12 czerwca 2006 r. sygn. akt K 38/05 (Dz.U. 2006, nr 108, poz. 747).
- Wyrok TK z 12 grudnia 2012 r., sygn. akt K 1/12 (OTK-A 2012, nr 11, poz. 134).
- Wyrok TK z 16 lipca 2009 r. sygn. akt Kp 4/08 (M.P. 2009, nr 46, poz. 683).
- Wyrok TK z 18 lipca 2006 r. sygn. akt U 5/04 (Dz.U. 2006, nr 134, poz. 948).
- Wyrok TK z 18 września 2006 r. sygn. akt K 27/05 (Dz.U. 2006, nr 170, poz. 1221).
- Wyrok TK z 19 września 2008 r. sygn. akt K 5/07 (Dz.U. 2008, nr 173, poz. 1080).
- Wyrok TK z 2 grudnia 2014 r., sygn. akt P 29/13 (OTK-A 2014, nr 11, poz. 116).
- Wyrok TK z 27 maja 2002 r., sygn. akt K 20/01 (Dz.U. 2002, nr 78, poz. 716).
- Wyrok TK z 7 grudnia 1999 r. sygn. akt K. 6/99 (Dz.U. 1999, nr 99, poz. 1169).
- Wyrok TK z 7 stycznia 2004 r. sygn. akt K 14/03 (Dz.U. 2004, nr 5, poz. 37).
- Wyrok TK z 8 czerwca 1999 r. sygn. akt SK. 12/98 (Dz.U. 1999, nr 52, poz. 546).
- Wyrok TK z 27 maja 2003 r., sygn. akt K 11/03 (OTK ZU 2003, nr 5A, poz. 43).